

Price 35 cents

Gegužis — May, 1977

Nr. 5

BRUOŽAI

Belgrado konferencijos tematika jau kuris laikas be pa-
liovos gvildinama pasaulinėje spaudoje, ypač kiek liečia
opią žmogaus teisių problemą. Daug tuo klausimu prirašyta
ir gražių ir piktų frazių. Vieniems tai aukščiausias gėris,
šventas dalykas, kitiems nesvarbus, tuščias laiko gaišini-
mas. Komunistinis pasaulis su raudonąja Rusijos imperija
skelbia pasauliui: tik Rusijoje su jos kalėjimais ir konclage-
riais egzistuoja žmogaus teisės tikra to žodžio prasme. Mes,
daugelis savo kailių patyrę tas "laisves", esame gyvi liudi-
ninkai to tipingo bolševikinio melo, kuriuo paremta triukš-
minga bolševikinė propaganda.

Taigi, Belgrado konferencija, kuriai atitinkamai stoja pa-
siruošę vakarų ir rytų pasauliai, tikslu apžvelgti, kaip prak-
tiškai vykdoma Helsinkio deklaracija, kurią prieš dvejus me-
tus pasirašė 35 valstybių, jų tarpe ir komunistinio pasaulio,
šulai. JAV delegacija šioje konferencijoje norės patirti, kaip
gyvenime deklaracija taikoma visose fazėse, o ne tik tie
punktai, kurie būtų naudingi vienai ar kitai valstybei. Bel-
grado konferencija faktinai yra įžanga tiems klausimams dis-
kutuoti ir spręsti.

#####

Chicago Moterų Klubas, vadovaujamas Dalios Bobelie-
nės, surinko 20,000 parašų siekiant, kad būtų išlaisvinta Ni-
jolė Sadūnaitė. Daugiausia parašų surinkta Chicagoje ir jos
aplinkėse. Parašai bus įteikti vyriausybės žmonėms Washing-
tone.

Konjakas — geras biznis

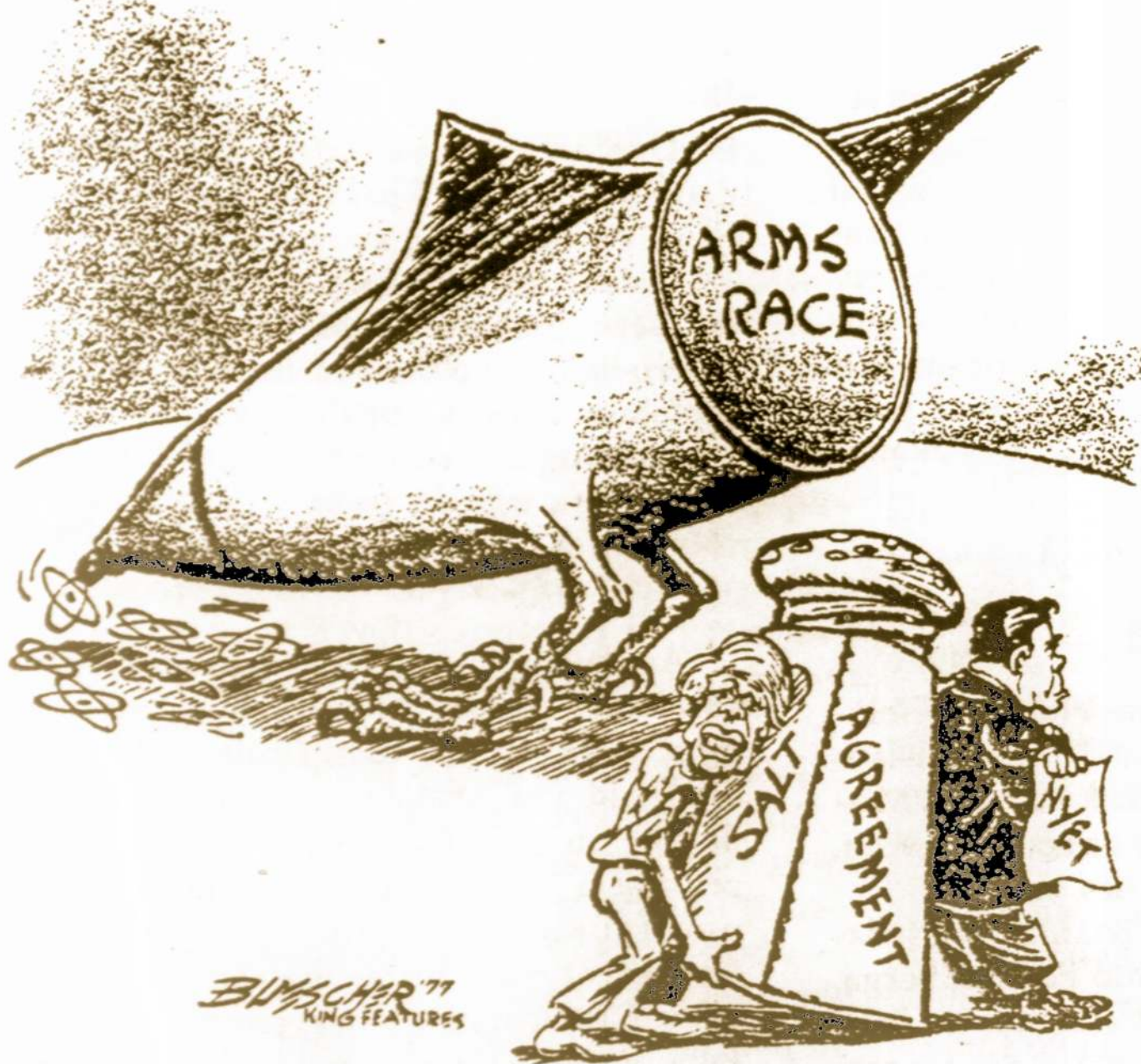
Prancūzija iš seno garsi gėro konjako gamy-
ba. Pereitais metais Prancūzijoje pagaminta to
taurus gėrimelio 119 milijonų bonkų. Apie 25%
šio kiekio išgeria patys prancūzai. Eksporte į ki-
tus kraštus pirmą vietą užima JAV — 16,5 mil.,
Didžioji Britanija — 15,5 mil., Vakarų Vokietija
— 10,7 mil. bonkų.

Tai bent geri arkliavagiai

Queenslande, Australijoje, pavogti iš ganyk-
lų 148 arkliai. Tokiam arklių skaičiui išgabenti
reikėtų 30 autosunkvežimių. Arklių prižiūrėto-
jas dviem savaitėm buvo išvykęs su reikalais ir
grįžęs arklių jau nerado. Visos pastangos surasti
pavogtuosius arklius buvo bevaisės. Neaptikta
net pėdsakų.

10 milijonų dolerių turtuolė

Britų Scotland Yard, garsiausi pasaulio de-
tektyvai, ilgai tyrė falsifikuotų dolerių 20, 50 ir
100 banknotų atsiradimą Didžiojoje Britanijoje ir
artimose kontinento valstybėse. Intensyviai ieš-
kodami pėdsakų, detektyvai aptiko kurortinius
namus La Mancho pakrastyje, kur jų savininkė
turėjo spaustuve, kurioje rasta per 10 mil. dole-
rių falsifikatų. Šios spaustuovės susekimas buvo
vienas didžiausių britų slaptosios policijos atsie-
kimų.

— Tas burliokas gerokai užsispyręs....

Kur rasi kitą tokį kraštą?

Per pastaruosius 21-ius metus JAV pasaulį
sušėpė milžiniška suma, siekiančia net 221 bili-
joną dolerių. Iš tos sumos ekonominei pagalbai
atitenka 145 bil. ir militarinei — 76 bil. dolerių.
Šia pagalba pasinaudojo net 140 didelių ir mažų,
biednų ir turtingų, draugiškų ir priešišku val-
stybių. Iš bendros 145 bil. dolerių sumos ekono-
minei pagalbai 70 bil. suteikta pagalbos forma, be
atsilyginimo, gi 75 bil. paskolų, kurios grąžina-
mos labai nenoriai. Ligi šiol tegauta tik 37 bil. pa-
skolų.

Daugelis eilinių amerikiečių žiūri nepalan-
kiausiai į tokią valdžios politiką, remiant užsienio,
ypač nedraugingas valstybes. Jie tačiau nežino,
jog paskola kartais teikiama ne vien sentimentu,
o krašto intereso sumetimais, kaip ekonominė ar
politinė priemonė, siekiant savo pramonei žalia-
jų tiekimo užtikrinimo, militarinių bazių, o kar-
tais ir norint sulaukyti bolševikų ekonominį verž-
lumą. Sunku būtų įsivaizduoti pasaulį be JAV
pagalbos.

Meksikoje cukrus yra liuksusas

Mūsų kaimynė Meksika pergyvena didžiulį
cukraus nedateklį. Cukrus šiandien čia pasida-
rė tiesiog liuksusas. Jo rinkoje dar mažiau būtų

buvę, jei ne drastiškos valdžios pastangos nele-
galiai cukrų įvežti iš kaimyninės Kubos. Tam tik-
ras cukraus kiekis paslaptinai buvo importuo-
tas iš Kubos plastikiniuose maišuose, paslepiant
prekės kilmę, nes nenorėta sukelti reakcijos Kū-
bos prieš.

Pažymėtina, kad cukrus prieš ketverius me-
tus buvo svarbiu Meksikos eksporto produktu.
Dabar paaiškėjo klaidinga valdžios politika. Kai-
nos dirbtinai buvo palaikomos gana žemos. Tai-
tai neigiamai atsiliespė į krašto cukraus gamybą.
Ir taip susidarė ši krizė.

Net ir gražuolių konteste veliama politika

Mūsų era pasižymi ne tik dideliais žmonijos
atsiekimais įvairiose mokslo šakose, bet ne ma-
žiau didele neapykanta, siejama plintančio pa-
saulyje komunizmo ir jų agentų. Atsimename,
kiek triukšmo būta dėl Montrealio olimiadaje vi-
sai nepolitinio pasaulio jaunimo. Vėliausiai poli-
tinis akcentas palietė net ir gražuolių kontestą.
Net dešimties valstybių reprezentantės buvo su-
laikytos nuo dalyvavimo gražuolių konteste
Londone, protestuojant prieš dviejų kandida-
čių — baltos ir juodos — reprezentuojančių Pie-
tų Afriką. Nepaisant to, kontestas pravestas su-
siaurintas ir pasaulio gražuole ligi kitų rinkimų
išrinkta Jamaikos atstovė 21 metų Cynthia Jean
Brekspeare.

TARP DVIEJŲ VAIDUOKLIŲ....

Praėjo ir jiems geri laikai

Anais laikais, kada Didžioji Britanija buvo
didžiulė imperija, kurioje saule nenusileidavo,
tada jos metropolija turėjo gerą darbo paklausą. Į
Didžiąją Britaniją atvykdavo vien tik padavėjų
(waiters) darbams kas metai apie 6,000
svetimtaučių. Pasunkėjęs krašto ūkinei padėčiai,
labar jų tejsileidžiama tik apie 2,000

Ginčas dėl bažnytinių apeigų

Paryžiaus lotynų kvartale esanti šv. Mikalo-
jaus bažnyčia tapo kovos arena tarp dviejų tiki-
nčiųjų grupių — tradiconalistų ir modernistų —
dėl religinių apeigų. Vadinamieji tradiconalis-
tai su karingu vyskupu Lefebre priešakyje seniai
šiaušiasi prieš paskiausias Vatikano reformas.
Tradiconalistai, neturėdami savo bažnyčios, jė-
ga užėmė šv. Mikalojaus bažnyčią. Išstumti iš sa-
vo bažnyčios, tikrieji šeiminkai pasinaudojo
kaimyninių bažnyčių svetingumu, bet savo pa-
moksluose pasmerkė įsiveržėlius ir reikalauja
bažnyčią jiems grąžinti. Gi įsibrovėliai atsako,
jog jei jiems šv. Mikalojaus bažnyčia bus atimta,
tai jie tokį žygį įvykdys garšioje Notre Dame
bazilikoje... Tikrai, keisti dalykai vyksta...

Disneyland arabams ir japonams

Garsaus Kalifornijos Disneyland idėja persi-
meta jau iš JAV į kitus kraštus. Gerai uždirban-
tieji su brangia nafta arabų kraštai, turėdami
daug atliekamų pinigų, nutarė ir pas save turėti
Disneyland. Saudi Arabija bus pirmoji, kuri gaus
tematinį Disney stiliaus parką. Tokį parką norė-
jo turėti ir Kuwaitas, bet su juo nieko neišėjo, nes
turi per mažą gyventojų — vos 900.000, tai yra,
tiek, kiek dviejų savačių bėgyje sutraukia Kali-
fornijos Disneyland. Disney imperija pastatys
parką ir japonams Tokyjo.

Gallupo religinė statistika

Praeitais metais Gallupo instituto pravesta
statistika religiniais klausimais rodo, jog 94% ap-
klaustųjų tiki į Dievą. 69% tiki į pomirtinį gyve-
nimą. 40% yra savo religiją praktikuojantieji. Ta-
me gi skaičiuje yra 54% katalikų, 38% —
protestantų, 8% įvairių kitų konfesijų.

Skaitlingiausia religinę grupę šiame krašte
sudaro protestantai — 61%. Toliau eina katali-
kai su 27%. Gi 12% sudaro įvairios kitos religi-
nės konfesijos.

SANDARA

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA NEWSPAPER

Published Monthly by the
Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara

Second-class postage paid at Chicago, Illinois

GENERAL OFFICE:
840 West 33rd Street, Chicago, Ill. 60608

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE
OF AMERICA

Phone YArds 7-4789

SUBSCRIPTION RATES: UŽSAKYMŲ KAINA:
In The United States per year \$7.00 Suvienytose Valstybėse metams \$7.00
In Foreign Countries per year \$7.00 Užsienyje metams \$7.00

Opinions expressed in any column appearing in the SANDARA, including those of staff members, reflect the views of the writer only. The opinions may or may not be in agreement with those of the Lithuanian National League of America. The views expressed in contributed articles are those of their authors and not necessarily shared by the Editorial Board.

PERDĖTAS PESIMIZMAS

NĖRA NAUDINGAS

NENUSTATINĖKIM LIETUVYBĖS GALUI TERMINŲ!

Trys klausimai, kurie svarstomi daugiau negu 35 metai, yra nuolatinis visų patriotų lietuvių rūpestis, būtent: 1. Lietuvių tautos tėvynėje išlikimas, kad ji nebūtų genocidiškai išnaikinta ir jos likučiai surusinti; 2. Lietuvos respublikos nepriklausomybės etnografinėse ribose atstatymas ir 3. Laisvojo pasaulio lietuvių kolonijose, pirmoje eilėje Jungt. Amerikos Valstybėse, kiek galima stipresnės lietuvių kilmės išlaikymas. Šie klausimai iki šiolie vyravo visuose mūsų seimuose, suvažiavimuose ir net mažesnio masto susirinkimuose. Jie taip pat nuolat nagrinėjami mūsų spaudoje. Neatrodė, kad padėtis tuo tarpu greitai pasikeistų, tad šie klausimai ir toliau bus patys svarbiausi mūsų tauti- nei egzistencijai.

Abu pirmieji klausimai yra glaudžiai vienas su kitu susiję. Jų sprendimas priklausys nuo didesnio Europos persitvarkymo ir nuo tėvynėje gyvenančių mūsų tautiečių pajėgumo, valios ir ryžto lemiamu momentu. Mūsų tautos padėtis gal būtų dar sunkesnė, jei rusai būtų sustoję ties Eitkūnais, bet kai jiems buvo užleista Europa, beveik iki pat Hamburgo, tai anksčiau ar vėliau toks persitvarkymas Europoje turės įvykti. Juk dabartinė Europos padėtis, daugiau negu kuomet nors kitais laikais, primena parako statinę. Ir tokiu atveju mūsų pagalba tėvynėi greičiau gali būti tik šalutinė.

Tačiau trečiasis klausimas - lietuvių laisvajam pasaulyje išlaikymas - daug kuo priklauso nuo mūsų pačių pastangų, sugebėjimų, tikro patriotizmo ir lietuvių branginimo. Šis reikalas įgyja ypatingos svarbos ir reikšmės, kai pati tauta tėvynėje pavergta ir jos vardu tegali kalbėti tik laisvieji lietuviai. Tad lietuvių stiprinimas ir jos išlaikymas yra visų mūsų reikalas. Ir tikrai šiam reikalui jau daug metų, o nuo pat Antrojo Pasaulinio karo pabaigos, skiriama daug dėmesio ir nesigailima lėšų.

Jaunimo klausimas yra nuolatinis mūsų spaudoje ir jos svarstymų tema. Vyksta juk jaunimo kongresai, kur tik įmanoma steigiamos lituanistinės mokyklos, jaunimas kviečiamas į visas lietuviškas organizacijas, jam rengiamos kasmet įvairios stovyklos, stengiamasi parūpinti atitinkamos literatūros ir kt. Daugiausiai vyresnioji karta įsteigė jau arti pusantro milijono siekiantį fondą, kad jis materialiai stiprintų lietuvių išlaikymo pastangas.

Deja, nežiūrint visų tų pastangų mūsų spaudoje labai dažnai skamba tikrai liūdnai pranašavimai ir speliuojimai apie lietuvių ateitį šiame krašte. Nusbosta skaityti tuos nuolatinis verkšlenimus, kurie iš tikrųjų nieko nepadedą, bet tik sėja pesimizmą.

Dar didesnį pesimizmą sėja tie mūsų pranašai, kurie kažkuriais sumetimais ir nežinia kuo remdamiesi nustato net terminą, kuomet jau galutinai lietuvių JAV visiškai užges. Štai ne per seniai vienas mūsų filosofas paskelbė, kad po trisdešimt metų lietuvių Amerikoje jau pasibaigsianti. Pasakė vyras, kaip kir-

viu nukirto ir baigta! Bet kuo gi jis remiasi? Paprastai gyvenime šiookie ar tokie etniniai junginiai taip greitai neišnyksta. Tad su įvairių terminų nustatinėjimu reikėtų būti atsargesniems.

Mes nesame tokie pesimistai dėl lietuvių ateities, bet ir nenorime skelbti nerealaus optimizmo. Žinoma, kad laikui bėgant sąmonių ir patriotinių lietuvių skaičius šiame krašte mažės, negalėsime surengti tokių masinių parengimų, kaip dainų ar tautinių šokių šventės, laikui bėgant sumažės ir dabar dar tokia gausi ir palyginti pajėgi mūsų spauda. Tačiau mes galime tuos didžiuosius mūsų pesimistus užtikrinti, kad dar ir po šimto metų, jei ir nepasikeistų pasaulio situacija, Amerikoje bus dar nemaža žmonių, kurie, jei bus reikalas, rūpinsis lietuvių tautos ir Lietuvos reikalais. Galime būti tikri, kad dabartinių mūsų vaikų vaikais ar vaikaičiais dar nebus visai svetimi lietuvių. Gali būti, kad jau daugelis jų nebemokės lietuviškai arba silpnai kalbės, bet pati lietuvių juose dar nebus užgesusi. Ir reikia tikėtis, kad jų skaičius nebus visai mažas. Vienas iš pavyzdžių yra dabartiniai Lietuvos Vyčiai Amerikoje, kurių didelė dalis jau yra trečios kartos lietuviai. Tad skleisti perdėtą pesimizmą dėl lietuvių ateities šiame krašte nėra tikslinga ir naudinga.

KGB terorizuoja mirusio tėvus

Vilniuje žuvusio, ar greičiau nužudyto, Gedimino Tamonio tėvas Stasys ir po sūnaus tragiškos mirties terorizuojamas, verčiamas rašyti atvirus laiškus, skelbti, įrodinėti, kad jo sūnus nusižudė pats ir t.t.

Atvirame laiške Tamonio tėvas aiškina, kad sūnus į ligoninę patekęs grynai šeimos iniciatyva ir pastangomis, dėl pačių nerūšių. Šį Tamonio laišką įsidėjo "Laisvė" New Yorke, "Vilnis" ir "Akiračiai" Chicagoje.

Tėvas, priverstas teisinti sūnaus persekiotojus ir tikruosius mirties kaltininkus, savo laiške rašo: "Deja, buvo žmonių, kurie liguistų sūnaus polinkius panaudojo saviems interesams. Nepaisant griežtų šeimos protestų, jie visai skverbėsi pas jį, besaikiai gyrė neprotingus poelgius, kurstė, ragino griebtis beprasmiškų iššūkimų, kad juos galėtų panaudoti priešiška Tarybų Lietuvai ir visai Tarybų Sąjungai propagandai..."

Paskutinio sakinio archaiška konstrukcija atskleidžia šio laiško tikrąjį KGB propagandos tikslą.

Kiekvienam aišku, kad išėvijios lietuvių laikraščių S. Tamonis negauna ir neskaitė be KGB paslaugos. Tad ir tikraisiais atviro laiško iniciatoriais tenka laikyti tik KGB agentus. Jie nekalto tėvo rankomis mėgina užtušuoti sūnaus Gedimino persekiojimą ir tikrąsias jo likimo priežastis. Vakarijai tuo tolyn, juo daugyn patiria apie sovietinį žiaurumą.

K. Kalnins

Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara

Lithuanian National League of America

CENTRO VALDYBA:

Povilas P. Dargis, pirm.
Aleksandras Čaplėkas,
Pirmasis vice-pirm.
Grožvydas Lazauskas,
sekr. ir redaktorius
Antanas Vaičiūnas, išd.
Juzė Gulbinienė, išd. pav.

VICE PIRMININKAI:

Alena Devenienė
Casey Oksas
dr. Alg. Budreckis
Vytautas Uznys
Vl. J. S. Bajerčius

Teisinis patarėjas:

dr. K. Šidlauskas

IŽDO GLOBĖJAI:

J. Kapačinskis
H. Čižauskienė
H. Buchinskienė

KONTROLĖS KOMISIJA:

Ona Jagėla
Ant. Sukauskas
Julius Kuzas, jr.

ŠVIETIMO KOMISIJA:

Bronius Bajerčius
Ant. Andriulionis
Edvina Yankus

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE
OF AMERICA

A. L. T. SANDAROS CENTRO
ADRESAS:

840 West 33rd Street,
Chicago, Illinois, 60608

Telefonas:

(312) YA 7 - 4789

Turtai vadenynų dugne

Pasaulio mokslinčiai, turėdami galvoje sparčiu šuoliu didėjantį gyventojų skaičių žemėje, ne sykį išreikšdavo baimės, kad pasaulio ateitis atrodė beveik tragiška, nes nebus pakankamai resursų žmonijai egzistuoti. Tokios pesimistinės nuotaikos buvo skleidžiamos ypač per pastaruosius penkerius metus.

Ir štai pereitais metais situacija, atrodo, staiga pragiedrėjo. New Yorke įvyko konferencija, dalyvaujant keliasdešimts įvairių kraštų mokslininkų ir vadovaujant Jungtinių Tautų Organizacijai. Konferencijoje pabrėžtas reikalas „naujai organizuoti pasaulį“ remiantis naujaisiais duomenimis apie vandenynų dugne esančius didžiulius turtus, kurių dėka gausėjančios būsimosios kartos galės gyventi tūkstančius metų.

Kyla klausimas, kodėl mokslininkai tai nepastebėjo anksčiau? Tai įvyko dėl to, kad labiausiai buvo remtasi penkių kontinentų galimybėmis. Apie vandenynų turtus buvo krepiama mažai dėmesio. Tuo tarpu naujasis Eldorado guli didžiausiam šaltajame žemyne, apimančiame 71% mūsų planetos, paslėptos vandenynų. Ten esama klodų geležies, mangano, kobalto, chromo, nikelio, švino, aukso, sidabro. Milžiniški energetikos šaltiniai: urano — keturi bilijonai tonų; milžiniški kiekiai naftos, kuri jau šiuo metu žymia dalimi pumpuojama iš po vandenynų ir išgaunama net apie 21% bendros pasaulio produkcijos, t.y. 450 mil. tonų. Vandenynų dugnas ir po dugnu nepaliesi žmogaus rankos tūrtai skamba fantastiškai. Žmonijos rankos tuos turtus mokėjo atrasti, mokės jais ir pasinaudoti!

Stiprinama Bolševikinė Propaganda

Okupuotoj Lietuvoje Maskvos padalinys, vadinamas "Tėviškės" draugijos vardu, sustiprintas dar vienu politruku. Daugijai dabar vadovauja armijos gen. majoras P. Petronis, buvęs karinis politrukas. Paskutiniame tos draugijos posėdyje jis padarė pranešimą kurį trumpai paminėjo "Tėviškės" draugijos propagandinis laikraštis "Gimtasis Kraštas". Pranešime rašoma, kad Sigitas Krivickas išrinktas "Tėviškės" draugijos pirmuoju pirmininko pavaduotoju. Naujasis pirmininko pavaduotojas gimė 1938 m. Marrijampolėje, 1961 m. Vilniaus universitete baigė žurnalistiką. Dirbo LTSR žurnalistų sąjungoje, "Kalba Vilnius" savaitraščio ir "Nemunas" redakcijos, dėstė žurnalistiką Vilniaus universitete. Paskutinis jo darbas buvo "Buities" leidinio vyr. redaktorius.

Prisimintina, kad pirmuoju tos draugijos pirmininko pavaduotoju buvo žinomas bendradarbiautojų vairininkas V. Kazakevičius, bet dabar, atlikus mauro pavestą darbą, išmestas iš pataikūniško darbo, savo vietą buvo priverstas užleisti patikimesniam Maskvos pataikūniui.

Mat, V. Kazakevičius užsienio lietuviams jau buvo pasidaręs per daug gerai žinomas ir negalėjo tikėtis ką lengvai aptauti, suvilioti ar surasti tokių, kurie kištų taip lengvai galvą su bendradarbiavimu į Maskvos pataikūnų ar partijos bučiū. Dabar Sigitas Krivickas pradės čilbėti bendradarbiavimu su kraštu lakštingalos giesmelę ir bandyti surasti išeivių tarpe kvailiesnių už save.

K. Pakalnins

Kartais ir taip atsitinka

Sedalia, Missouri, gyventojas Harry A. Goldbergas buvo paskelbtas mirusiu. Mat, jo paslaptingas dingimas sutapo su tuo laiku atrastu Missouri upėje skenduoliu ir, vedant kvotą, nustatyta, jog tai esama to paties asmens.

Po kurio laiko vienas pažįstamas, viešedamas Forsyth, Missouri, atpažino H. Goldbergą, susitikęs su juo viename restorane, kur jis dirbo padavėju. Apie tai buvo painformuota jo žmona. H. Goldbergas žmonai aiškino, kad jis praradęs atmintį ir nežinojęs savo vardo, pavardės nei gyvenamos vietos.

Apskrities šerifas sako, kad visas reikalas neatrodė toks paprastas, nes H. Goldbergas prieš dingimą prasiškolino kelis tūkstančius dolerių. Esant tokiai padėčiai, jo žmona gavo divorso, o prieš tai iš pradaus kompanijos gyvybės apdraudą 2.000 dolerių sumai.

H. Goldbergas dabar turės eiti per teismą, kad teisiniai būtų „grąžintas“ į gyvųjų tarpą. Turės grąžinti skolas ir tą premiją, kurią jo žmona gavo. Taip pat turės iš naujo ženyti...

Stumbrai Baltvyžio giriose

Senovės Lietuva garsėjo didžiuliais miškais. Net ir lenkų mokykliniuose vadovėliuose buvo tokia frazė: „W Litwie są wielkie lasy“ („Lietuvoje yra didžiuliai miškai“). Lietuvos etnografinėse žemėse yra garsūs Baltvyžio miškai, tikriau sakant, miškų kompleksas, šiandien padalintas tarp Gudijos ir Lenkijos. Miškų plotas yra 1250 kvadratinų kilometrų, iš kurių didesnė pusė yra Lenkijos teritorijoje. Miškai yra labai tankūs ir juose galima atrasti įvairių įvairiausių lapuočių ir spygliuotų medžių su labai gausia gyvūnija. Savotišką atrakciją čia sudaro stumbrų rezervatai, esantieji Baltvyžio tautinio parko ribose. Vien Lenkijos pusėje jų priskaitoma per 250. Žiemą stumbrams išmaitinti reikia 400 tonų pašaro. Lenkijoje iš viso esama apie 550 stumbrų ir jie eksportuojami į įvairius pasaulio zoologijos sodus, jų tarpe į JAV, Vakarų Vokietiją, Prancūziją, Italiją, Kanadą ir net Australiją.

Filmas iš Onasis gyvenimo

Graiku filmų gamintojas Nico Matsovakisovi užsimegęs pastatyti filmą „The Greek Tycoon“, vaizduojantį A. Onasio, buv. garsaus biznierių, graikų turtuolio ir J. Kenedienės antrojo vyro gyvenimą, kuris buvo gana audringas ir ne visai išryškintas. Svarbiausiems vaidmenims kviečiami: savo vaidmeniui atlikti pati J. Kenedienė, o jos buv. vyro — aktorius Anthony Quine.

Kenedžių šeima, patyrusi apie šį sumanymą, jautriai reagavo. Per savo advokatą duotas pasiūlymas atsisakyti nuo minties tokį filmą gaminti. N. Matsovakisovi kompensacija — vienas milijonas dolerių.

Kišenvagis iš prigimties

New Yorke nusikaltimo vietoje pastvertas kišenvagis Peter Dimitri. Tardymo metu paaiškėjo, kad už vagystes jis pakliuvo „tik“ 60-ji kartą! Gi teisme išaiškinta, jog jis į kalėjimą už grotų buvo patekęs dar net negimęs, būdamas motinos gimdoje. Mat, ta „profesija“ vertėsi ir jo motina, neščia patekusi į kalėjimą. Be abejo, jis yra tikras kišenvagis iš prigimties.

Nuostabios žuvis

Dar neištirtuose Amazonės vandenyse yra daug žuvų rūšių, pasauliui nežinomų, bevardžių. Viena iš tokių aptiktųjų galima būtų pavadinti dantinė, nuo žodžio dantis, šoka į aukštį net šešis metrus. Panaši į ungurį žuvis, dviejų metrų ilgio, savo kūne tartum turi aukštos įtampos akumuliatorių ir paleidusi tokią elektros srovę, gali nugalėti ne tik žmogų, bet ir didelį žvėrį.

Beveik tikri...

Anglai jau beveik tikri, kad jų būsimosios karalienės vardas bus Davina. Sosto įpėdinis princas Charles su savo širdies valdove Davina Sheffield yra neatskiriamas ir visur matomas drauge su ja. „This guy is in love“ — atvirai pripažįsta tūlas britas. Spauda pilna įvairių nuotraukų iš juodviejų draugavimo. Konservatyvūs britai nelabai patenkinti dėl princo pasirinkimo, nes panelė Davina ne iš kilmingųjų. Atminus, tačiau, kad Charles sesuo Anna ištekejo už dešrelių fabrikančio sūnaus, o teta Margareta už fotografo, tai, rodos, neturėtų būti rimta kliūtis.

RAŠO ZIGMAS I. GURA
West Palm Beach, Florida

LAISVOS MINTYS

"Keleivis" balandžio 19 d. paminėjo, jog yra politinių komentatorių, kurie priešingi prezidento Carterio "moralinei" užsienio politikai, esą, Biblijoje surašytomis dorybėmis dar niekas komunistų neįveikė ir neįveiks.

O kaip tikrai moralinėmis dorybėmis geriausia galima įveikti komunizmą.

Iš analogijos ta proga tenka prisiminti, kad ir Stalinas tyčiojosi iš popiežiaus klausdamas, kiek popiežius turi divizijų. O juk visiems aišku, kai Romos katalikų yra virš 500 milijonų, tai popiežius savo moraline politika per juos, ypatingai valstybėse, kur katalikų yra dauguma, parlamentarinėmis priemonėmis ir kitaip, gali nulemti daugiau, negu visos turimos divizijos.

Ivairiais atvejais "Keleivis", "Sandara" ir kiti laikraščiai jau daug kartų minėjo, jog JAV pakankamai turi ginklų sunaikinti visą Rusiją. Tai ko dar trūksta, labai ryškiai ir radikalai yra pasisakęs respublikonų prez. gen. Eisenhoweris 1953. 4. 16. Kaip tiktai jo išvedžiojimai tarsi paremia demokratų prez. Carterio moralinę politiką. Eisenhoweris žymus ir turėjęs praktikos karo vedime, nes jam vadovaujant pasisekė laimėti antrąjį pasaulinį karą ir nugalėti Hitlerį, todėl jo žodžiai šiuo klausimu yra svarūs. Jis tada pareiškė, kad

"kiekvienas pagamintas ginklas, kiekvienas nuleistas vandenin karo laivas, kiekviena uždegta raketa reiškia galutinę prasmę vagystę iš tų, kurie alkani ir be maisto, ir iš tų, kurie kenčia šaltį ir yra nepavalgydinti. Vieno moderniško sunkaus bombonešio kaina lygi: po modernišką mūro mokyklą 30 miestų. Mes mokame tik už vieną naikintuvą tiek, kiek kainuotų aprūpinti namais 8000 žmonių... Tai yra iš viso ne gyvenimas tikrąja prasme. Nuolatinė karo grėsmė žmoniškumas kabo ant geležinio kryžiaus." Prez. Eisenhoweris sakė, norint kovoti su komunizmu, tenka siūlyti ką nors geresnio už komunizmą, būtent, jis tvirtino, kad "Didžiausias ir reikšmingiausias ginklas, kurį Amerika turi, - ne atomo ir hidrogeninės bombos, bet dvasinis ir moralinis stiprumas amerikiečių." Taigi turi būti dedamos visos pastangos eiti jo nurodytu keliu, stiprinant dvasinius, moralinius ir medžiagiškai amerikiečius, kad jie būtų atsparūs komunizmui. Be to, jis yra dar pareiškęs, kad, esą, Amerikai nereikia lingi superpatriotai, užtenka sveiko pagrasto patriotizmo. Tokių žmonių, kurie save laiko didesniais patriotais už visus kitus, reikia vengti. Be to, jis siūlė labiau kontroliuoti karinę industriją, kuri, esą, dažnai vadovaujasi ne tikru reikalu, bet tik didesniu pelnu.

Tuomet niekas nedrįs, kaip savo laiku Kinijos komunistų diktatorių Mao vadinti JAV popieriniu tigrų.

Juk ir demokratas prez. F. D. Rooseveltas pragarsėjo savo kaip tikrai pažangiomis socialinėmis, taigi moralinėmis reformomis baisios ūkinės krizės metu. Jis tada pagerino žmonių gyvenimą, pradėdamas socialinį draudimą - pensijas, apdrausdamas sutaupas bankuose, kad vėl nedingtų, kaip tuomet krizės metu dingo. Organizavo viešuosius darbus, viešas valgyklas, įvedė griežtą kontrolę kainoms, atlyginimams, pelnui ir tokiu būdu greit išgelbėjo JAV nuo buvusios krizės. Jis amerikiečių visuomenės buvo įvertintas ir išrinktas net 4 kartus, taigi net 16 metų prezidentu. Visi prezidentai gali pavydėti tokiam pasisekimui ir tai vien už savo moralinę politiką.

Pasaulis žino ir daugiau moralinės politikos pavyzdžių. Štai ir Austrijos prezidentas gen. Koerner Theodor, 1873 - 1957, buvo didvyris kristalinės doros, drąsus, karviško kuklaus gyvenimo nekeitė ir prezidentaudamas. Jis savo didžia asmenybe, pasaulėžiūra pagrindęs socializmu ir demokratija sunkioj padėty sugebėjo valstybę išlaviruoti į laisvę, kraštą prikelti iš griuvėsių ir sucementuoti demokratiškais ryšiais jos gyventojus.

Žinoma, prezidento Eisenhowerio planą kovai su komunizmu vykdančiam, reikia būtinai neužmiršti Nobelio premija apdovanoto rašytojo Solženicino pastabą: "Žmogaus protui beveik yra nesuprantamas Vakarų godumas pelnui ir turtui, kuris peršoka visas ribas, logiką ir sąžinę ir nuolatinis vakarų kaptalistų net lenktyniaujant rėmimas komunistų ūkio." Iš tikro pradėjęs Vilhelmui II aukso ir tęsiant ir kitoms Vakarų valstybėms

bėms rėmimą komunistų javų, mašinų, fabričių pardavinėjimu, be to daug kartų išgelbėjęs Rusiją pašalpomis nuo bado ir revoliucijų. Taigi vienaip kalbama, kitaip daroma. Todėl, kad visuomenė atitinkamai nuiteikti, reikia visur pasišventusių vadų visoje srityse, panašiai kaip, pavyzdžiui, evangelikų teologas, filosofas, muzikas, gydytojas ir pacifistas daktaras Šveiceris, Albertas, 1875 - 1965, suorganizavęs ligoninę neturtīgiems Afrikos negrams, iš meilės žmogui teikdavo jiems nemokamai medicinos pagalbą. Taip jis visą savo ilgą amžių pasižymėjo gerais darbais, kurie vertingesni už maldas. Jo religinė samprata yra, kad žmogus turi būti žmoniškas, ta prasme: ne žodžiais, o darbais padėti vargstančiam artimui. Jis sakė: "Kristus davė tikrai vieną išsakymą. Ir tai yra Meilės išsakymas. Visi gyvi padarai yra šventi. Mums reikalingos ne bombos, bet humaniškumas (žmoniškumas). Mūsų XX amžius turi pasiekti dvasinio atsijauninimo, kuomet žmonija supras, jog etinė, taigi moralinė, akcija yra svarbiausia teisybė ir kartu didžiausia žmogui nauda. Tik taip žmonija galės išsigelbėti."

Minėtinas ir JAV daktaras Dooley, kuris, kaip Šveiceris, atsisakė nuo pelningo ir ramaus savo specialybės darbo JAV ir dirbo nemokamai Laose, teikdamas medicinos pagalbą neturtīgiems žmonėms. Deja, jis jau naujas mirė.

Olivetti Adriano, elektrikas, inžinierius, profesorius Stanfordo universitete JAV, 1938 m. perėmęs iš tėvo rašomųjų mašinėlių ir kitokių biuro aparatų fabriko Ivrea, Italijoje, įtraukė į fabriko reikalų tvarkymą ne tik savo darbininkus, bet ir vietos savivaldybę. Jis pagarsėjo ne tik savo gerais gaminiais, bet ir nusistatymu dalinti pelną savo darbininkams, bendruomenei ir tautai. Šis humaniškas pramonininkas sakydavo: "Ko mūsų laikams reikia - tai krikščioniško socializmo."

Taigi, štai kaip reikia taikinti Kristaus moralinį mokslą gyvenime.

Deja, labai daug italų, o gal ir kiti, eina į bažnyčią, vienok balsuoja ir veikia kaip komunistai.

Sandaros redaktorius lankėsi Pittsburgh, Pa.

Savo darbovietės reikalais inžinierius G. Lazauskas, lankydamasis Pittsburgho apylinkėje, turėjo progos taip pat sueiti su Pittsburgho apylinkėje gyvenančiais SLA ir Sandaros nariais.

SLA ir Sandaros pirmininkas Povilas P. Dargis kovo 31, savo namuose inž. G. Lazauskui ta proga surengė priimtuves-vakariene. Dalyvavo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje ir Sandaros veikėjai-organizatoriai, jų tarpe G ir B Žilinskai, iš Janett, Pa., Lazauskai ir kiti visuomenės veikėjai.

Sandaros Redaktorius plačiai apibūdino dabartinę Sandaros padėtį, pabrėždamas, kad Sandaros laikraščio išleidimas, kas mėnesį užtikrintas, ir kad ateityje numatoma Sandarą leisti dažniau. G. Lazauskas taip pat painformavo, jog Sandarai leisti ir ją spaudai paruošti jau išgytyje tinkamos mašinos ir kad ateityje jų išgytyje numatyta daugiau.

Buvo malonu išgirsti, jog Chicagoje jau yra susiorganizavęs Komitetas rūpintis Lietuvių Tautinėse Kapinėse, Chicagoje pastatyti tinkamą paminklą Mykolui Vaidylai. Dalyviai mielai pasižadėjo prie paminklo pastatymo prisidėti.

Povilas Dargis per savo vedamąją Lietuvių Radio valandėlę jau per kelis sekmdienius ragina SLA narius, sandariečius ir bendrai visus geros valios lietuvius prie paminklo pastatymo prisidėti aukomis.

Kadangi šiuo metu, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje turi specialų vajų naujiems nariams gauti, todėl Povilas Dargis pasitarė su čia esančiais veikėjais bei organizatoriais apie galimybes ir būdus jų apylinkėse įtraukti daugiau savo

draugų ir pažįstamų į mūsų mieląją Susivienijimą.

Redaktorius G. Lazauskas pareiškė, jog ir jis Sandaroje savo skaitytojus plačiai painformos apie SLA vajų, ragindamas tuos, kurie dar nėra SLA nariais, kad ir jie į SLA įsirašytų, o esantiems nariams pasiūlysiąs išsiimti dar ir pridėtinę apdraudą, tai yra, kad išsiimtų ir po antrą "Policy," ypač dabar, kada nuo pirmųjų metų duoklių suteikiama 45% nuolaida.

Plačiai pasitarus, p. Gertruda Dargienė dalyvius pakvietė prie puikiai paruoštos vakarienos.

Kai svečiai išsiskirstė, jau buvo vėloka. Pasitarime dalyvavę tikrai ilgai nepamiršime šio gražaus pobūvio ir p. p. Dargių svečiams parodyto vaišingumo. J. Žil.

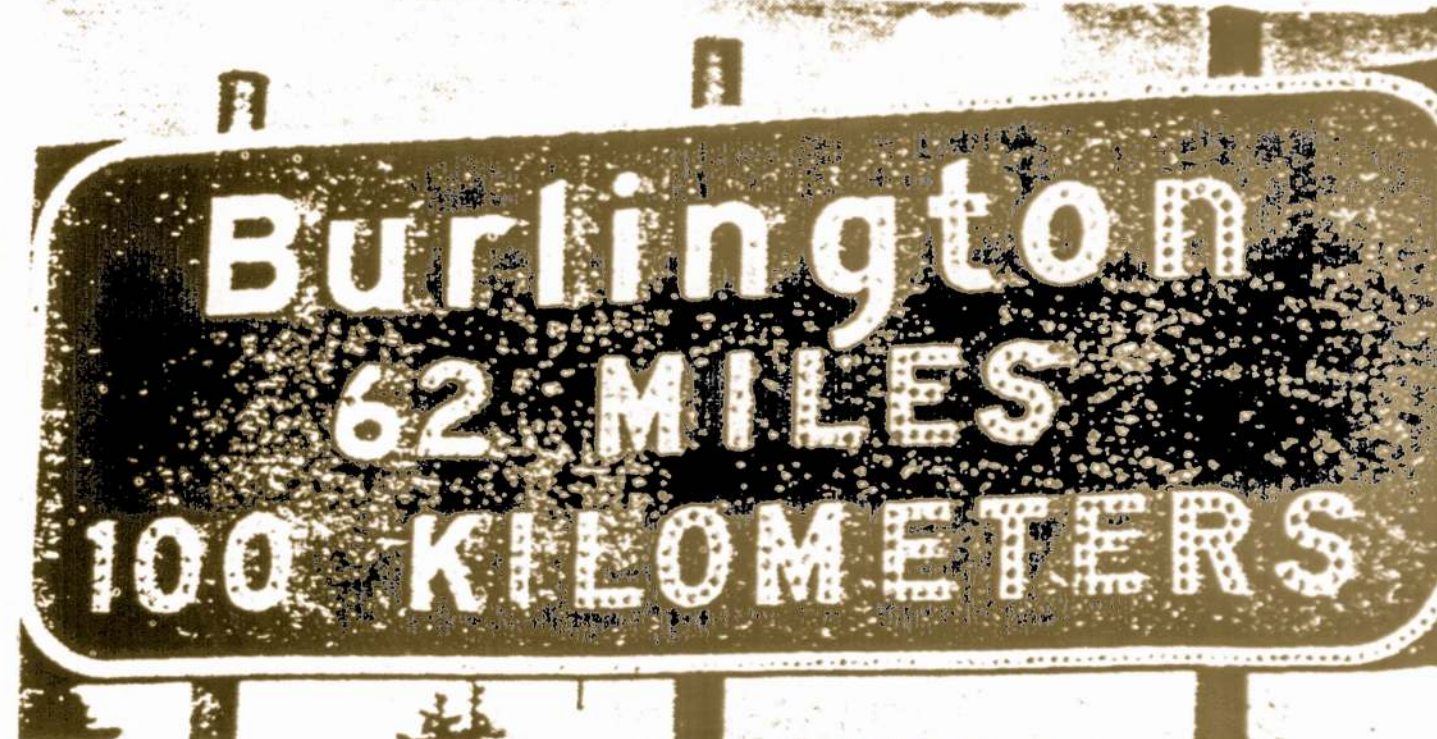
Iš visur ir apie viską

Vasario 16 minėjimas Argentinoje. Šia proga buvo padėtas vainikas. Kalba Z. Juknevičius - ALOST vicepirmininkas, kairėj Aleksas Miciud - buvęs pirmininkas. Prie vainiko stovi ALOST sekretorė E. Burbienė ir išdinininkas Juozas Šiušis. Toliau jaunimas pasipuošęs tautiniais rūbais. Nuotrauka A. KIRSTUKO

Vasario 16 dienos proga, Waterburio miesto burmistru paskirtas lietuvis Adolfas Čampė būti tos dienos burmistru. A. Čampė sveikina nuolatinis burmistras Ed. Bergin, A. Čampės anūkės - Rasa ir Rūta ir marti Audrė Keniaušytė-Čampienė. Nuotrauka T. Kabelkos

Taip amerikiečiai pratinami prie metrinės sistemos, jog bekeliaujant gali išmatuoti ir mylias, ir kilometrus...

Advertisement for Brighton Federal Savings and Loan Association. It features the text: "5 1/4% HIGH RATES 7 1/2% PAID QUARTERLY AT BRIGHTON FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION HIGHEST RESERVES 4071 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632 TEL.: LA 3-8248 (WEST OF CALIFORNIA AVE.)". It also includes a "6 3/4% PER ANNUM \$5000 or more minimum 30 months" offer and a "6 1/2% PER ANNUM \$1,000 or more 1 year min" offer. There are also logos for "INSURED" and "MEMBER NATIONAL SAVINGS BANK SYSTEM".

KAS NAUJO CHICAGOJ

ir mūsų lietuviškose apylinkėse

M. BILANDIC - CHICAGOS MÉRAS

Bridgeportas, senoji lietuvių kolonija, milijoninei metropolijai duoda jau trečią iš eilės mērą! Atrodo Bridgeportas savo eilėse turi gabių žmonių, sugebančių prasiužti į pirmąsias gretas. Buvę mērai J. Kenelly ir R. Daley taip pat yra gimę ir auge šioje kolonijoje. Jais Bridgeportas gali pagrįstai didžiūotis. Su šiuo laimėjimu savo kaimyną mērą M. Bilandicą sveikina ir čia pat daugelį metų gyvuojanti Sandara.

LAISKAI WASHINGTONUI

Lietuviai daug laiškų ir telegramų yra išsiuntę JAV senato Foreign Relations Committee pirmininkui sen. John Sparkman, kad jis paremtų sen. Robert Dole rezoliuciją S-24, kuria JAV vyriausybė įpareigojama reikalauti, kad visos Helsinkio susitarimus pasirašiusios valstybės griežtai laikytųsi žmogaus ir valstybių teises garantuojančių nuostatų ir kad Amerikos delegacija Belgrade iškeltų visus Sovietų Sąjungos daromus tų susitarimų laužymus.

REMKIME ALTĄ

Tegu nenukenčia dėl lėšų stokos Lietuvos laisvinimo pastangos. Siųskite savo auką Amerikos Lietuvių Tarybai, 2606 West 63rd Street, Chicago, Illinois 60629. Jau ketvirtas dešimtmetis, kai Alta jungia visas lietuvių sroves bendram laisvinimo darbiui.

SPALIO MĖN. 9 DIENĄ ĮVYKS SANDAROS
RUDENINIS POBŪVIS - GEGUŽINĖ

Lietuvos Vyčių salėje ir darže,
2455 West 47th Street, Chicagoje

Kviečiame visus su draugais gausiai dalyvauti

ETNINIŲ GRUPIŲ RESPUBLIKONŲ KONVENCIJA

Respublikonai, turbūt, daugiau nei demokratai, ypatinga dėmesį kreipia JAV gyvenančioms tautinėms mažumoms. Jau prieš septynerius metus prie savo tautinio komiteto jie yra įsteigę etnografinių grupių tarybą - National Republican Heritage Council, kuri gegužės pabaigoje Chicagoje, Blackstone viešbutyje, turėjo gana skaitlingą savo metinę Konvenciją. Kalbose išreikšta daug entuziazma keliančių minčių aktualiais gyvenamojo meto ir partijos siekimų klausimais. Susidaro išpūdis, kad respublikonai, pralaimėję pastaruosius prezidentinius rinkimus, ieško atramos visose gyventojų grupėse. Konferencijoje dalyvavo ir lietuvių spaudos atstovai.

PRISIMINTINA MENO PARODA

Čiurlionio Galerijoje, 4038 Archer Ave. Chicagoje balandžio 15 d. buvo atdaryta dailininkų Miko Šileikio ir Barboros Morkūnienės tapybos dailės paroda. Abu dailininkai išstate po 27 meno kūrinus.

Parodą atidarė Čiurlionio Galerijos pirm. inž. D. Adomaitis, kuris priminė, kad dailininkų išstatyti parodoje darbai byloja tikrojo grožio ir gėrio kūrybą.

Lietuvių dailininkų s-gos pirm. inž. M. Ivanauskas pasidžiaugė dail. M. Šileikio puikiai atliktais meno darbais ir išskėlė mintį, kad jo 85 metų sukakčiai paminėti būtų išleistas specialus leidinys jubiliatą pagerbti. Pažymėjo, kad dail. B. Morkūnienė yra labai produktiva ir yra nutapusi daug paveikslų ir taip pat surengusi nemažai parodų.

vis est. Menas amžinas, gyvenimas trumpas. Poeto žodžiais: "Menas galingas ir stebuklingas, bet nepelningas."

Toliau savo kalboje priminė, kad "mu du su kol. dail. Barbora Morkūnienė darome ką galime ir parodome, ką turime."

Nors dail. M. Šileikis kalbėjo iš satyrinio taško, bet daug tiesos pasakė.

Dail. B. Morkūnienė padėkojo už atsilankymą, o dail. M. Šileikis išvardino asmenis, kurie padėjo šią parodą suruošti. Jis padėkojo parodos atidarymo kalbėtojams, o taip pat rengėjoms - ponioms E. Kolbienei, B. Pužauskienei, M. Stankūnienei, V. Vaitekūnienei ir šios parodos autorės dukrai.

Dail. Mikas Šileikis yra meno meistris, ypač kopų paveikslų tapytojas. Lietuvių dailininkų tarpe jam lygaus dar neturime, kuris galėtų taip vykusiai pakranchiu kopas nutapyti ir taip gyvai perteikti.

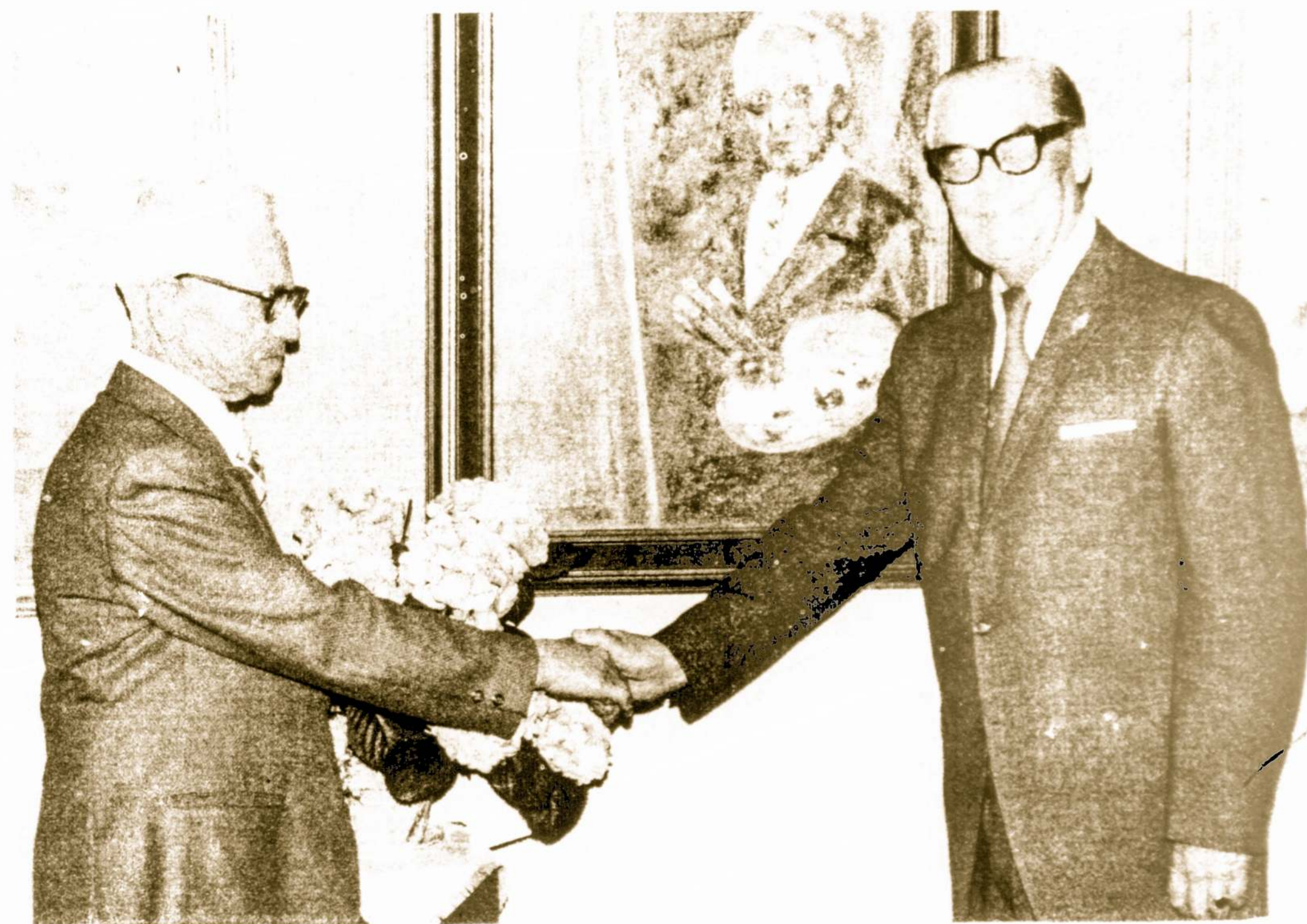
Kiekvienas jo paveikslas yra meniškai atliktas, nes kiekviename randame tą, kas sukelia žiūrovui vidutinį malonų pajautimą ir dvasinį pasitenkinimą.

Dail. M. Šileikis yra puikus portretistas, natiūrmortų ir peizažų tapytojas. Jis yra klasinio meno atstovas.

Dail. B. Morkūnienės meno darbai geri, bet josios kūryboje yra moderniojo meno apraiškos.

Man, kaip šios parodos stebėtojui, džiaugėsi siela ir nesuklysiu pasakęs, kad čikagiečiai šią parodą ilgai nepamirš. Tai buvo didelė atgaiva bei dvasinis pasitenkinimas.

Algirdas Budreckas

NUOTRAUKOJE: dailininką Miką Šileikį jo surengtoje meno parodoje š. m. balandžio mėn. 15 - 30 d. Čiurlionio Galerijoje, Chicagoje, sveikina teis. Algirdas Budreckas.

BALFo Chicagos apskrities valdyba posėdžiavo L. L. red. patalpose. Buvo pasiskirstyta pareigomis, aptarti gegužinės reikalai, nutarta birželio mėn. pabaigoje suaukti visų skyrių atstovų pasitarimą. Prieš tai bus išsiųstas aplinkraštis, nurodantys tiksli data ir vieta.

Nuotrauka C. Genučio

Chicago Savings Offers You A Choice Of These Beautiful

COLOR TV SETS

WHILE YOU EARN 6 1/2% to 7 3/4% PER ANNUM
*IN OUR SPECIAL ACCOUNT

17" Diagonal COLOR

With \$1,500

You can have this 17" RCA XL-100 COLOR TV... and your money grows to \$1,897 in 72 months.

Or With \$2,000

And your money grows to \$2,283.06 in 4 years.

Or With \$5,000

And your money grows to \$5,558.48 in 2 1/2 years.

Or With \$10,000

And your money grows to \$10,691.09 in 1 1/2 years.

Or With \$20,000

And your money grows to \$21,024.81 in 1 year.

19" Diagonal COLOR
Remote-Control

With \$1,500

You can have this 19" RCA XL-100 COLOR TV... with Remote Control... and your money grows to \$1,695.54 in 72 months.

Or With \$2,000

And your money grows to \$2,112.23 in 4 years.

Or With \$5,000

And your money grows to \$5,408.95 in 2 1/2 years.

Or With \$10,000

And your money grows to \$10,551.99 in 1 1/2 years.

Or With \$20,000

And your money grows to \$20,890.22 in 1 year.

MES KALBAME LIETUVIŠKAI

Enjoy Your TV NOW PLUS

EARN INTEREST

*Funds must remain in this special account for term of certificate. From your deposit, we deduct the cost of the item, but the interest you earn pays for it, plus gives you an additional gain of 6 1/2% to 7 3/4% on your full deposit. Federal regulations require substantial interest penalty for early withdrawal.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

DES PLAINES OFFICE
1065 OAKTON STREET
DES PLAINES, ILLINOIS 60018
TELEPHONE: 297-0720

MAIN OFFICE: 6245 SOUTH WESTERN AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS 60636 TELEPHONE: 476-7575

ALMIRA OFFICE:
3434 WEST NORTH AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60647
TELEPHONE: 489-3113

ESLC

NAUJA LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA

"LIETUVOS AIDAI"

Veda Kazė BRAZDŽIONYTĖ

Veikia savaitgaliais:

Pentadieniais 9:30 - 10:00 val. vak.
AM -1490, iš WOPA stot.
Šeštadieniais 8:00 - 10:00 val. vak.
FM - 106.3, iš WLNR stot.
Sekmadieniais 9:30 - 10:00 val. ryto
AM - 1230, iš WJOB stot.

Adresas: 2646 West 71-st St.

Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-5374.

Žydinčioj jaunatvėj mirus sūnui
a. a. JULIUI, reiškiamė nuoširdžią
u ž u o j a u t ų

Dr. KAZIUI ir DALIAI

BOBELIAMS,

bei brangaus velionio broliukams
ir sesutėms: Jonui, Algiui, Rūtai,
Aldonai ir Alenutei.

AMEROKOS LIETUVIŲ TARYBA

Amžinybėn iškeliavus

A. A.

JULIUI BOBELIUI

Jo tėveliams DALIAI ir dr. KAZIUI BOBELIAMS su šeima, seneliams ALENAI ir dr. MYKOLUI DEVENIAMS ir giminėms reiškiamė giliausią užuojautą

A.L.T. SANDAROS centro valdyba,
"Sandaros" red. ir administracija

A. A.

Kaziui KASAKAIČIUI

mirus, Jo broliui JURGIUI
KASAKAIČIUI reiškiamė
u ž u o j a u t ų

Lietuvos Valstiečių Liaudininkų
S-gos Chicagos skyrius ir
LVLS prezidiumas

SĖKMINGA SANDAROS GEGUŽINĖ

Šį kartą kugelio kontesto pirmą vietą
laimėjo MARYTĖ BILITAVIČIUTĖ.
Konteste dalyvavo net penki varžovai.
Plačiau apie gegužinę bus sekančiame
Sandaros numeryje.

NAUJIENŲ GEGUŽINĖ

Ivyks liepos 17 dieną POLONIA
GROVE darže, 4602 Archer Ave.

Gros Jurgio Joniko orkestras
ir bus daug įvairių pramogų.
Kviečiami visi dalyvauti ir paremti
lietuvišką spaudą.

APŽVALGA

Minnesotos Universiteto teritorijoje
statomas požeminis knygynas, kurį finan-
suoja valstybinis Mokslo Fondas. Jame įren-
giami instrumentai, kurie tiek duomenis
apie energijos sutaupymą ir šilumos nuos-
tolius statybos medžiagoje ir aplinkinėje
žemėje. Jų tikslas daugiau patirti apie
pastatus, statytus po žemės paviršiaus.
Skaiciavimai parodė, kad požeminiai pasta-
tai gali sutaupyti 75% daugiau energijos
už tokį pat pastatą ant žemės paviršiaus.

JAV geologinė apžvalga stebi 10778 pė-
dų aukščio Baker kalną, esantį Washingtono
valstybėje. Tai užgesęs devyniolikto šimt-
mečio ugniakalis, kurio aktyvumas pasta-
ruoju laiku žymiai padidėjo ir sukelia rū-
pestį, nes išmeta nepaprastai daug garų.
JAV geol. apžvalgos įstaiga bando nustaty-
ti ugniakalnio neramumo priežastį.

Cornell Universiteto tyrinėtojai nu-
statė kiek energijos sunaudoja mechanizuo-
tas žemės ūkis vieno akro produktų gamy-
bai: kopūstams išauginti suvartojama 76,7
gal. gazolino ir dizelio kuro, svogūnams -
61,6 gal., bulvėm - 51,3 gal., kukurūzams -
34,2 gal., ankštinėm pupom - 29,2 gal.,
obuoliam - 44,4 gal., vynuogėm - 39,5 gal.
Vienam ūkio gyvuliui išlaikyti per me-
tus sunaudojama: melžiamai karvei 54,4
gal., jaučiui - 10,8 gal., dedamai vištai -
0,5 gal. Per metus viso krašto ūkio gamy-
bai sunaudojama apie 8 bilijonus galionų
kuro, kas sudaro apie 3% viso krašto su-
vartoto kuro.

Pranešimas visuomenei apie šmeižtus

Okupanto agentų ir jų suklaudinų ar priverstinių
bendradarbių tikslai bei priemonės buvo išaiškinti. Šio
krašto išeivija buvo įtikinama įspėta dėl okupanto už-
mačių sunaikinti išeivijos kovą už tautos laisvę. Ben-
trabariautojai pateko į akligatvį. Nebesurasdami pa-
teisinimo savo veiksams, jie griebsi melo ir šmeižtų:
Sibiro tremtiniai jiems tapo komunistais, antikomunistai
demonstrantai - "naciais"; demonstracijų nuo-
traukioje į plakata, kuriame nebuvo jokių svastikų, "gar-
sių fotografų" pagalba "įsodino" svastiką ir tokią "pa-
gerintą" nuotrauką, kartu su "užpulto kunigo" melu
paleido į lietuvišką spaudą. Tai buvo žemiausio lygio rea-
gavimas į čekagiečių prašymą neįsileisti bolševikinių fil-
mų į Jaunimo Centrą.

Negana to, okupanto metodais susižavėję ir savo
kritikus sunaikinti siekiant neseniai jie išleido anoni-
minį šmeižtų leidinį, kuris didelėmis kiekiais gaunamas
"Drauge", o šiaip viešai pardavinėjamas Jaunimo Centre
bei kitų įstatyminės atsakomybės nežinančių platintojų.
Yra žinių, kad barzdukinės B-nės apylinkės yra gavo-
sios nustatytas anonimo platinimo kvotas! Tai galutinis
prisipažinimas, kad jie priešo liepto galą ir pametė protą.
Apie tai pranešdami visuomenei, mes kviečiame vi-
sus geros valios lietuviams patiems išsiaiškinti tiesą ir ne-
patikėti priešų agentų bei neatsakingų asmenų skleidžia-
mais melais.

Okupantas yra išradingas, todėl kviečiame budėti
dėl jo naujų "žygių". Iš savo pusės mes pasižadame kel-
ti viešumon jo užmačius išeivijos veiklai griauti, kad ir
kaip jos būtų maskuotos ir "nekaltos". Pavergtosios tau-
tos kančios ir jos persekiojimas mus visus įpareigoja!

Reorganizuota Amerikos Lietuvių Bendruomenė.

Valentinas Plioplys, MD
Tarybos Prezidiumo Pir - kas

Vytautas P. Dargis, MD
Centro Valdybos Pir - kas.

Čikaga, 1977 IV 5.

NASA įstaigos satelitas nufotografavo
visą JAV-bių paviršių iš 570 mylių aukščio
Iš tų nuotraukų sudaryti žemėlapiai atski-
roms vietovėms siekiantys 29 x 41 colių
dydžio. Jie pardavinėjami po 1,25 dol.

Dirvožemio mokslininkas Urban Pittman,
dirbęs Kanados žemės ūkio tyrimo stotyje
Letbridge, Albertoje, jau dvidešimt metų
studijuoja magnetizmo įtaką augalus. Au-
galai išdygę iš sėklų, kurios prieš pasė-
jant buvo paveiktos magnetinio lauko, su-
dygsta anksčiau, išvysto stipresnę šaknų
sistemą ir duoda didesnę derlių. Paskuti-
niai bandymai parodė, kad "magnetiniai"
miežiai davė 2,6 bušelių daugiau nuo vieno
akro negu magnetinio lauko nepaveiktieji, o
kviečių derlius nuo magnetinio lauko įta-
kos padidėjo nuo 7-12 procentų.

Be grieko nebus nieko. (Jo-
niškis)
Kad tik būtų laužų, o gyvačių
netruks. (Sėda)

Neįvykę norai - Pro memoria

Jau daugelį metų besitę-
sias lietuviškojo politinio gy-
venimo susiskaldymas daž-
nam lietuviui kelia pagrįstą
susirūpinimą. Beveik visuo-
se šių metų vasario 16 d. mi-
nėjimuose buvo reiškiamas
noras ir pageidavimas bend-
ro ir sutartinio visų lietuvių
darbo tiek politinėje, tiek
kultūrinėje plotmėje.

Dr. L. Kriaučeliūniui kvieti-
mu žemiau pasirašiusieji su-
sirikom kovo mėn. 3 d. pa-
svarstyti bendro darbo ir su-
siskaldymo problemų. Pasi-
dalinę mintimis, antrą kartą
susitikom kovo 17 d. ir, po il-
gesnio pasiaiškavimo, sutar-
rėm punktuos laiško tekstui,
kurio ryžomės kreiptis į
Amerikos Lietuvių Tarybos
Pirmininką ir Amerikos Lie-
tuvų Bendruomenės Krašto
Valdybos Pirmininką.

Pagrindinė mūsų laiško
dalis buvo sekanti:

"...Todėl žemiau pasirašiu-
siejį: inž. J. Jurkūnas, dr. L.
Kriaučeliūnas, prof. M. Mac-
kevičius, prof. dr. J. Meš-
kauskas ir prof. B. Vitkus,
kreipiasi į Jus, Amerikos
Lietuvių Tarybos ir Ameri-
kos Lietuvių Bendruomenės
Pirmininkus, kviečia ir pra-
šo surasti bendrą kalbą ir su-
derinti savo veiklą mūsų
tautos laisvinimo ir lietuvi-
bės išlaikymo klausimuose.

Mes labai suprantame,
kad bendrame darbe kyla
daug įvairių ir painių proble-
mų, bet mes manome, kad

turint geros valios jos gali
būti priimtinu būdu išspres-
tos.

Pradiniams pasikalbėji-
mams, Tamstoms sutikus,
mes galime pasiūlyti mūsų
tarpininkavimą."

Po mandagių pakvitavimų
dr. L. Kriaučeliūniui iš abiejų
pirmininkų, kad mūsų kreip-
imasis gautas, balandžio
mėn. 26 d. Amerikos Lietu-
vių Taryba laišku mums prane-
šė (laiško ištrauka):

"Amerikos Lietuvių Tary-
ba balandžio 20 d. svarstė Jū-
sų kolegų atsiųstą raštą dėl
suderinimo veiklos tarp

Amerikos Lietuvių Tarybos
ir Lietuvių Bendruomenės.
Altos valdyba į šį reikalą žiū-
ri teigiamai. Kai gausite tei-
giamą atsakymą ir iš Ameri-
kos Lietuvių Bendruomenės
ir kai bus konkrečiai prane-
ta apie pasitarimų pradžią,
Amerikos Lietuvių Taryba
skirs atstovus kurie tuose
pasitarimuose dalyvaus."

Truputį vėliau Amerikos
Lietuvių Bendruomenės
Krašto Valdyba savo laišku
iš gegužės mėn. 4 d. mums
taip pat pranešė (laiško iš-
trauka):

"Š.m. kovo 26 d. laiške Jū-
sų ir pasirašiusių asmenų

LIETUVOS ŽMONIŲ PATARLĖS IR PRIEŽODŽIAI

Zmona laiko tris namų sąspa-
ras, o vyras tik vieną. (Kamajai).
Dėkui Dievui - dukte ištekėjo;
neduok, Dieve - sūnus nori ženy-
tis. (Anykščiai).

Ar šiaip veržk, ar taip veržk -
vis mano pati. (Laukuva).
Savas šuva skaudžiau kanda.
(Pasvalys).

Savo kupros nė vienas nema-
to, o ant svetimos visi žituri.
(Pasvalys)
Blogam žmogui visur bloga.
(Utena)

Zodžiu ažuolus varto, darbu ir
skiedros nepakelia.

Tavo tai ir yla skuta, o mano
nė britva neima. (Mariampolė)

Gera galva ir blogas kojas su-
valdo. (Joniškis)

svarstymui JAV LB-nės
Krašto valdyba savo ruožtu
skyrė prideramą dėmesį.
Krašto valdybos nutarta dė-
ti tolimesnes pastangas tie-
sioginiams, be tarpininkų,
ALTos ir JAV LB-nės vyk-
domų organų pasitarimams."

Priede: 1973, 1974 ir 1976
Amerikos Lietuvių Bendruo-
menės Krašto Valdybos
Amerikos Lietuvių Tarybai
laiškų nuorašai.

Kadangi vienas iš derybi-
ninkų mūsų tarpininkavimą
atmetė, tolimesnė mūsų mi-
sija visų mūsų sutarimu su-
stabdoma.

Baigdami šį mūsų geros
valios ėjimą, vis dėlto tiki-
mės, kad vieningas politinis
darbas bus ne ryt dienos, o
šios dienos deganti proble-
ma.

Keičiasi politinė ir kultūri-
nė situacija, atsiranda naujų
problemų ir naujų uždavinių
Tikimės kad visos organiza-
cijos tuoj pat suras kelius ir
būdus bendram, darniam ir
vieningam darbui. Tikimės,
kad bus rasta bendra kalba
ir vieningai bus derinama
veikla mūsų valstybės ir tau-
tos laisvinimo ir lietuviybės
išlaikymo klausimuose.

Inž. J. Jurkūnas Dr. L. Kriaučeliūnas
Prof. M. Mackevičius Prof. B. Vitkus
Prof. dr. J. Meškauskas

Chicago, 1977 m. gegužės 17 d.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE SPECIALUS VAJUS

• Šio vajuos sąlygomis galima apsidrausti tik Class
V-2 - tai yra viso amžiaus apdrauda, kuriai mokesčiai
mokami per 20 metų. Apdraudos dydis - \$2,000 arba
\$1,000.

• Apsidrausti gali visi nuo 1 iki 70 metų amžiaus.
• Sveikatos patikrinti nereikia.
• Šio vajuos metu apsidraudę gauna 45% nuolaidą
nuo pirmųjų metų mokesčių ir 10% nuolaidą nuo sekan-
čių 19-kos metų mokėjimų.

• Po trijų metų garantuojama paliudymų piniginė
vertė (Cash Surrender Value) ir apmokėta apdrauda
(Paid-Up Value).

• Šia apdrauda turi teisę pasinaudoti SLA nariai, jų
šeimos, taip pat ir jų prieteliai ir lietuvių draugai.

• Norint apsidrausti, reikia kreiptis į savo Kuopos
Finansų Sekretorių arba organizatorių telefonu ar laišku.
Jis jums įteiks užpildyti ir pasirašyti suprastintą Non-
Medical aplikaciją. Taip pat sumokėkite Finansų sekre-
toriui pirmųjų metų mėnesinius arba metinius mokesčius.

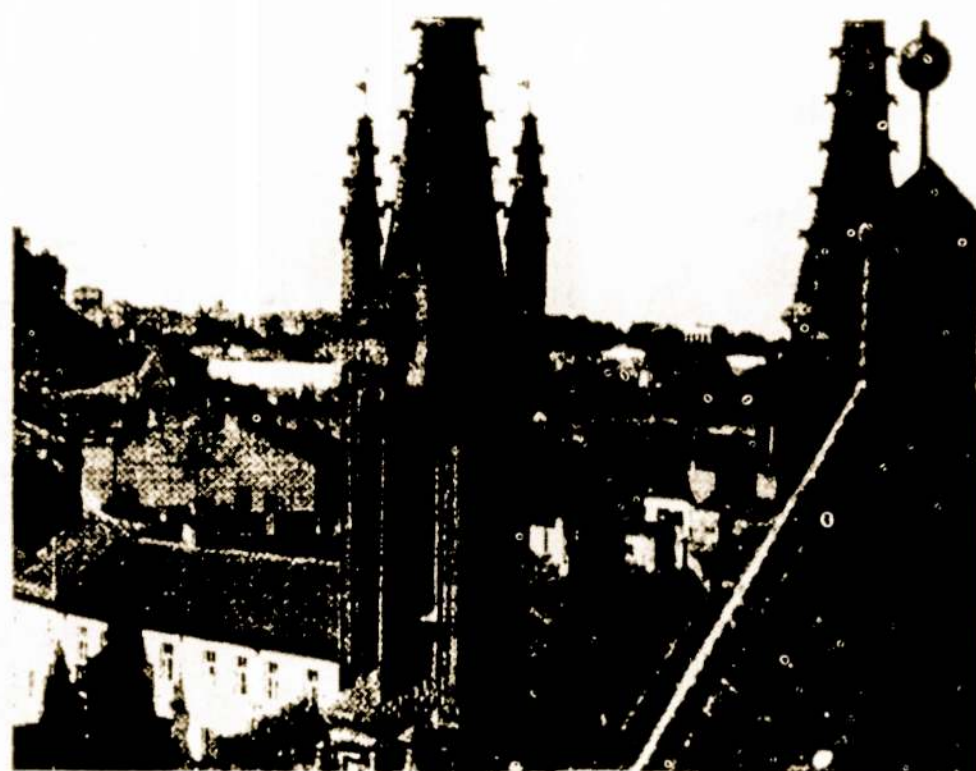
• Įsirašyti į Susivienijimo Lietuvių Amerikoje yra
dabar geriausias laikas.

• Mums visiems reikia didesnės gyvybės apdraudos,
kadangi viskas nuolat brangsta.

• Apdrauda pradės galioti nuo sekančio mėnesio pir-
mosios dienos, kai SLA Centras jūsų aplikaciją bus apro-
bavęs ir gaus jūsų pirmuosius mėnesius arba metinius
mokesčius.

• Jei kuopos sekretoriaus arba organizatoriaus
adreso neturite ir jeigu jūsų apylinkėje SLA kuopos nėra,
prašoma kreiptis į SLA Sekretorę:

Mrs. G. Meiliunas
Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street
New York, N. Y. 10001

Vilnius

One week tours of Lithuania - 6 nights Vilnius, 1 day Kaunas

September 16-September 23 \$829
September 27-October 4 \$829
October 6-October 13 \$829

Two week tours of Lithuania, Austria & Bavaria, Germany -
6 nights Vilnius, 3 nights Vienna, 4 nights Munich

May 20-June 3 \$1079 July 7-July 21 \$1199
June 16-June 30 \$1199 July 14-July 28 \$1199
August 11-August 25 \$1199

Tour prices based upon airfares from Boston, New York and Montreal

CALL COLLECT:

Chicago Repres.
MRS. ANN PAULIKAS
TEL. 312-581-0089

Eleonora Gregaitis
Europa Tours
Mrs. I. Tamosaitis

Detroit, Mich. 313-485-3714
Cleveland, Ohio 216-692-1700
West Coast 213-662-0791

ENGLISH section

flying linda

THE JUNE DAYS IN LITHUANIA

Twin Anniversaries of Soviet Aggression and Mass Deportations

In June Lithuanians at home and abroad observe two solemn anniversaries. On June 15, 1940, following an ultimatum presented a few hours ago, the Soviet Army crossed the border into Lithuania and extinguished the nation's freedom and independence. A year later, on June 14-20, the Soviets unleashed mass terror in the occupied country. Its toll was some 5,000 murdered and 35,000 Lithuanian men, women, and children deported to Siberia - the first in a series of mass deportations which, together with terror inside Lithuania, had affected some 400,000 people by 1952. A large part of them perished in the wasteland of the Gulag Archipelago.

The second anniversary was a logical and inevitable consequence of the first. Once the communist system was imposed on Lithuania, suffering and genocide followed inevitably. It is an equation that many other nations have experienced since.

The Soviet attack against Lithuania, Latvia and Estonia 37 years ago was undertaken in alliance with Hitler's Germany, on the basis of Stalin-Hitler pact of 1939. As such, it remains today in the eyes of international law one of the unrighted crimes of World War II.

The Lithuanian people have never accepted the Soviet occupation and oppression. From the popular uprising against the occupying power in June 1941, to the mass riots that swept Kaunas in May 1972, Lithuanians have fought the Soviet imperialists actively and passively, by arms and by ideas. One of the outstanding episodes in the struggle was the long-years guerilla war (1944-1952), pitting Lithuanian

patriots against the Soviet security and army troops. Today the widespread Lithuanian underground press, spearheaded by the now universally known "Chronicle of the Lithuanian Catholic Church", is manifesting the Lithuanian people's will to resistance.

It was 37 years ago that the United States formulated its policy toward the newly occupied Baltic States by emphatically denouncing the Soviet aggression. The United States Undersecretary of State Sumner Welles issued on July 23, 1940, a statement condemning the deliberate suppression of the independence of the Baltic States by "devious process". He went on to say:

The policy of this government is universally known. The people of the United States are opposed to predatory activities, no matter whether they are carried on by the use of force or by the threat of force. They are likewise opposed to any form of intervention on the part of one state, however powerful; in the domestic concerns of another sovereign state, however weak...

The letter and the spirit of the United States policy toward the Baltic States was preserved into Bicentennial Year, despite many attempts to deflect or derail it - by the Soviet government and illadvised Americans alike. The expression of that policy is the U.S. Senate Resolution No. 406, adopted on May 5, 1976, in which the Congress reaffirms "the policy of the United States not to recognize in any way the annexation of the Baltic nations by the Soviet Union". The Resolution is a fitting statement on the eve of the two fateful anniversaries this June.

(Elta)

"One night three friends and I decided we ought to see what it was like to fly into O'Hare. (Chicago's main airport is said to be the busiest in the world.) So we called ahead to O'Hare flight control and told them we were coming in. I was at the radio. As we made our approach, we were right behind a 727 and one of those monster 747s was on our tail. In our single-engine Grumman Traveler, we weren't going near as fast as the guy behind us and he kept getting closer and closer. By the time we landed, we were just sliding in ahead of him... a bit scary, but fun!"

Flying a small aircraft is like flying in your skin.

Pilot and passenger are conscious of air currents, speed, motion, turns and dips, nuances of engine noise.

"Once you're up there, you don't want to come down." The magical experience of flying a small plane is part of the fascination which aviation has for Linda Uzny, a senior accountancy and finance major and member of Northern's Flying Huskies Club.

But beyond the pleasure and excitement of being a pilot, Linda has some down-to-earth reasons why "Private pilot's license; 120 hours of flying time" will be a good line on her resumé.

As she begins the process of interviewing for a job, Linda feels that her pilot's license adds to her accountancy and finance background and gives her a little edge on other job seekers. (Linda is graduating in May and plans to take her CPA exam in November.)

"I'd like to be able to combine flying with my career, although I know I may not be able to do it in my first job," Linda says. "But someday I'd like to be an auditor for an accounting firm with clients in many cities. I could save the company money and time by being able to fly a private plane rather than taking commercial flights."

Linda has been learning and gaining experience in flying and accounting in the classroom, in outside activities and summer jobs. She's been flying since she was a junior in high school: "My dad is a pilot and he always wanted me to fly. So one day he took me out to the airport and he said 'Well, what do you think?' and pretty soon I was taking flight instruction."

Linda earned her private pilot's license at the end of her sophomore year in college. She doesn't have an instrument rating (which would enable her to fly when visual navigation is impossible) but she hopes to earn it some day.

Last summer she worked for MST Aviation, operators of the DeKalb Municipal Airport, doing bookkeeping and general work. "You've got to be a little bit of a mechanic and trouble-shooter around an airport," Linda says. She filled the fuel tanks or

checked out an engine problem when she wasn't answering the phone or sending invoices.

For a pilot, just being around airplanes is almost enough.

From "UPDATE", April, 1977, Northern Illinois University, DeKalb, Illinois.

Mieli SANDAROS skaitytojai ir bendradarbiai!

Mūsų rėmėjai gerai žino, kad Sandara nėra vieno kurio nors asmens "biznis", bet reikalas visos organizacijos, visų Sandaros narių ir skaitytojų. Lėšos Sandarai reikalingos ne tik normaliam laikraščio leidimui, bet ir numatytų mašinių įsigijimui, kad laikraštis tobulėtų ir dažnėtų.

Amerikos Lietuvių Tautinė SANDARA, kaip ne pelno organizacija, nesiekia jokio pelno, tik nori tęsti taip svarbią idealistinę veiklą lietuviybės, demokratybės ir kovos už Lietuvos išlaisvinimą srityje, - nori visuomet išlaikyti savo organą - tautinės, demokratinės minties laikraštį SANDARĄ.

Mūsų administratorė Edita Rimkienė šiuo tikslu dabar siuntinėja atsilikusiems prenumeratoriams paraginimus bei priminimus. Lauksime į tai malonaus atsiliepimo. Tačiau, kas per du mėnesius neatsilieps bei neužsimokės prenumeratas šiems metams, tiems Sandara toliau nebus siuntinėjama.

Skaitytojų ir Sandaros administracijos patogumui, apačioje čia dedame atkarpą, kurią užpildžius prašome prisiųsti Sandaros administratorėi p. Editai Rimkieni, kas dar nėra susimokėjęs už laikraštį. Taip pat prašome surasti ir naujų skaitytojų. Už jūsų malonų atsiliepimą ir SANDAROS parėmimą būsim labai dėkingi.

Visos aukos skelbiamos Sandaroje. Jei jūsų adresas pasikeitęs, tai prašome pranešti mums ir seną, ir naują adresą.

Siųsti šiuo adresu: SANDARA, 840 West 33 rd Street, Chicago, Ill, 60608

Siunčiu SANDAROS METINĘ PRENUMERATĄ..... 7 dol.

Siunčiu auką SANDAROS SPAUDOS FONDUI..... dol.
Iš viso..... dol.

MANO PAVARDĖ.....

ADRESAS:.....

ALOE PLANTS FOR SALE
Kas norėtų pirkti Alijošiaus
(Aloe plants), prašome skambinti
YA -7 - 6 2 1 3

Reikalinga MOTERIS ar MERGI-
NA (gali būti pensininke) prižiū-
rėti namus. Darbo mažai - tikrai
4 kambariai Marquette Parko apy-
linkėje. Nemokamas kambarys.
Skambinti 776 - 1518 iš ryto
iki 11 val. arba po pietų nuo
4 valandos.

Patarnauju Namų Pirkime Ir
Pardavime, Apdraudų Agentūra,
Išrašomos Visų Rūšių Apdraudos
BELL REAL ESTATE
Juoza Bacevičius
6455 So. Kedzie St., Chicago, Ill.
60629. Telef. 778-2239
Įstaiga veikia: nuo 9 iki 8 val.
vak. kasdieną. Šeštadienį ir sekm.
nuo 9 iki 4 val. p. p.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill, 60608.—Tel. 254-3320
2501 W. 69th St., Chicago, Ill, 60629. — Tel. WA 5-2737
Įvairių prekių pasirinkimas: automobiliai, motociklai,
šaldytuvai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALENTINAS

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu mieste ir užmiestyje
naujus ir perstatau senus vi-
sų rūšių namo apšildymo pe-
čius, air-conditioning, van-
dens boilerius ir stogų rinas
(gutter's) Dirbu greit, sąži-
mingai ir garantuoti.
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60608
Tel.: VI 7-3447

CONTINENTAL RESTAURANT
IR
DELIKATESSEN MAISTO PRODUKTAI
Pauošiam ir pristatom maistą pramogoms, vestuvėms,
ranketams ir pan.
Savininkai **JONAS IR GENOVAITE MALIORIAI**
3139 South Halsted Street

Jums Tinkamiausiai Galės Patarnauti
NORMAN BURŠTEINAS, kallių kūrėtuvas ir statybininkas.
Prima užsakymus naujiems ir patalpo ir pensivų dėvėjim.
Toj srity dirbo Kaune, o nuo 1950 m. Chicagoj. Jis sprengs
jus Lietuviams tinkamu skoniu ir jo patarnavimu būsit pe-
tenkinti. Prima kailius valymui ir apsaugai.
185 North Wabash Ave., telef. 263-5828 ir bute 277-3488

SVEIKATA BRANGUS TURTAS

Rašo Dr. A. J. Gusenas

GERAS MAISTAS — SVEIKATA

Maistas yra pats svarbiausias gyvybės palaikymo pagrindas. Maisto veiksmų yra labai daug ir kiekvienas jų turi skirtingas savybes geros sveikatos išlaikymo atžvilgiu.

Tačiau maistas nėra koks atmatas ar šlamštas, kuriuo tik skrandis pripildomas ir patenkinamas valgymo noras.

Seniau buvo manoma, kad kiekvienas pasivalgymas patenkina visus kūno ir sveikatos reikalavimus. Tada visai mažai buvo žinoma apie mitybos cheminių veiksmų ir virškinimo veikimą.

Mokslininkams tyrinėjant maisto svarbą į žmogaus sveikatą buvo surasta ir įrodyta, kad vienokios ar kitokios rūšies stoka ne tik ką sveikatą sužaloja, bet ir sukelia daugelį ligų, kurios esti pagydomos vien tik geru maistu bei vitaminių terapija.

Būdinga ir tas, kad nūdien daugelis maisto tyrinėtojų pilnai įrodė, kad daug labai rimtų susirgimų pareina nuo blogo maisto, kuris yra cheminių konservų užnuodytas ir labai pavojingas žmogaus kūno organizmui.

Dėka to šiandien milijonai žmonių, senų ir jaunų, kenčia nuo įvairių vidurių ligų. Beje, žmogaus amžius ir jo sveikata priklauso vien tik nuo ne sukanaveiktos mitybos.

Mitybos tyrimai atlikti laboratorijose įrodė, kad maistas nustato pelyčių augimą, sveikatingumą ir amžiaus ilgumą. Pelytes šeriant prastu maistu, jos buvo silpnos, nevikrios, suvargusios, blogai augo ir ne ilgai tebegyveno.

Tačiau ir jų dantukai buvo silpni, greitai išpuvo.

La pati tragedija įvyksta ir su augančiais vaikais, kurie minta blogu maistu, nes ir jų pienzindžiai ir pastovieji dantys greitai genda, gūra ir išpuva pirmlaiko. Dėl to šiandien 95% vaikų turi kortozinuotus dantis ir kraujingas, pūliuojančias dantenas.

Tai vis dėl sukanaveiktos cheminių konservų mitybos.

Medicinos mokslas mitybos veiksmų pasirinkime ir jų surūšiavime yra padaręs gausią pažangą, o mitybos veiksmų tyrinėjime beveik kasdien gaunama naujų laimėjimų.

Manding, labai aišku, jog mūsų kasdienė mityba yra daug svarbesnė ir būtinesnė mūsų sveikatai, negu kad mes manome.

Gerai žinoma, jog nuo blogos mitybos ir jos blogo sukramtymo, gausiai skrandis nukentčia, jo vidaus gleivinės sienelės prirūgsta, paburksta, atsiranda uždegimas, formuojasi gabenės, kurios pavirsta ulceriais ir net dažnai vėžiu.

Nūdien veik vienas trečdalis amerikiečių nenaudoja to maisto, kurio jo kūno organizmui reikalinga, todėl ir jų sveikatingumas negali būti normalus.

Reiktų kiekvienam iš mūsų suprasti mitybos svarbą ir pasirinkti daugiau augmeninės mitybos veiksmų, o mažiau gyvulinės.

Augmeninės kilties mityba, tai yra nepakeičiamas laidas geros sveikatos, apsaugos nuo ligų ir ilgo gyvenimo!

ŠEIMININKĖMS

BARBEQUED SPARERIBS

1/3 cup soy sauce, 1/3 cup honey
3 tablespoons vinegar
2 tablespoons sherry
1 tablespoon sugar
1 teaspoon powdered ginger
1 1/2 cups beef broth
2 minced garlic cloves
2 racks spareribs

In a bowl combine the soy sauce, honey, vinegar, sherry, sugar, ginger, broth and garlic. Marinate the ribs in the mixture for 2 hours, basting and turning them frequently. Drain, reserving the marinade. Place ribs on a rack in a shallow roasting pan.

Roast in a 350 oven 1 1/4 hours; pour off the fat and baste with the marinade frequently. Cut into individual ribs.

Serves 8 - 10.
Note: The ribs may be cut before marinating; the result will be crispier.
Roast only 1 hour.

SWEET AND SOUR PORK

1 pound pork, cut in 1-inch cubes
2 tablespoons sugar
1 tablespoon soy sauce
1 egg, beaten, 1/2 cup cornstarch
1 minced garlic clove
Fat for deep frying
1 chopped onion
1 green pepper, cut julienne
1 carrot, cut julienne
2 teaspoons sliced ginger root
1 teaspoon salt
3 tablespoons vinegar
1/2 cup water

Loss the pork with one teaspoon sugar and the soy sauce. Let stand 10 minutes. Dip in the egg and roll in the cornstarch (reserving 1 tablespoon). Let stand until cornstarch is absorbed. Heat the fat to 360 and fry the pork in it until browned, about 10 minutes. Drain.

Heat 2 tablespoons of the fat in a skillet; saute the garlic, onions, green pepper, carrot and ginger for 2 minutes. Mix together the remaining sugar, the remaining cornstarch, salt, vinegar and water. Add to the vegetables, stirring steadily to the boiling point. Add pork; cook over low heat 3 minutes.

Serves 3 - 4.

TROŠKINTI VIŠČIUKAI SU GRYBAIS

2 viščiukai arba 4 karveliai,
1 šaukštas sviesto, 0,5 svogūno,
2 stiklinės šviežių nuvalytų baravykų,
2 šaukštai grietinės, druskos.

Nuvalytus viščiukus arba karvelius supiaustyti į 4 dalis, apkepti svieste, sudėti į keptuvę, apibarstyti nuvalytais sumulkintais grybais, svogūnais, pridėti sviesto, užpilti stikline karšto vandens ir ištroškinti uždengtame puode. Troškkinimo pabaigoje pasūdyti ir pridėti grietinės.

Tinka duoti karštas virtas ir sviestu palaistytas bulves. Atskirai duoti šviežius agurkus.

MĖSOS SŪRIS

1 liežuvis, 2 inkstai, 200 g. mėsos liekanų
0,5 kg. kiaulės galvos, 200 g. kiaulės odos, 24 pipirai, 5 gvazdikėliai, druskos pagal skonį.

Kiaulės liežuvį, inkstus, riebią galvos mėsą, snukį, mėsos liekanas, odą nuplauti ir apvirti 1 - 1,5 val. prieskoninių daržovių ir prieskoninių sultinyje. Liežuvį išvirtį atskirai, išėmus iš sultinio užpilti jį šaltu vandeniu ir tuojau nulupti odele. Atvėsintą mėsą supiaustyti ne visai smulkiais gabalais (po 20-25 g svorio), pasūdyti, pabarstyti pipirais ir sukimšti į gerai išvalytą kiaulės pūslę, kurią užrišus dėti į tą patį sultinį ir labai pamažu jame pavirinti vieną valandą. Atvėsintą mėsos sūrį paslėgti sultinyje, o prieš duodant į stalą supiaustyti griežinėliais.

Į mėsos sūrį galima dėti apvirtų kepenų gabaliukų. Vietoj pūslės galima vartoti skepetą.

"ŠEIMININKĖMS" skyrių redaguoja Janė Bajerčienė, 871 East 4th St., So. Boston, Mass, 02127. Receptus prašome siųsti jos adresu.

REMKITE "SANDARA" ir visus tuos, kurie skelbiasi SANDAROS laikraštyje

ST. PETERSBURG, FLORIDA

MAURAGAS
Realtor

Lietuvis - Antanas L. MAURAGAS
REALTOR 1535 - 13th Street
No. St. Petersburg, Florida, 33704
Tel. 813 - 894-6911.

Savininkas JUOZAS ANKUS

BALTIC BAKERY

4627 SOUTH HERMITAGE AVENUE
Chicago, Illinois
Tel. LA 3-1510

2616 WEST 69th STREET
Chicago, Illinois
Tel. 737-6784

PASKAITOS IR TYRINĖJIMAI ŠVENTO RAŠTO atsitūba kiekvieną sekmadienį, svetainėje Y. M. C. A., 6235 So. Homan Ave., prie 63rd Sr., nuo 10-12 v. r. Kviečiame visus, Tiesos ieškančius. Įėjimas nemokamas, kolektų nėra. Švento Rašto Tyrinėtojai

MAŽEIKA & EVANS
Laidotuvių Direktorai
6845 SO. WESTERN AVENUE
TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

E U D E I K I S
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktorai
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS
TEVAS IR SŪNUS
Laidotuvių Direktorai
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 West 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 South 50th Avenue, Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
Aikštė Automobiliams Statyti

DIEVO KARALYSTĖS ŽINIOS

Tęsinys 10

Taip tasai senovės laikais žmonijos padermės protėviams duotas pareiškimas yra šiandien patvirtintas milijonais kapų ir nuolat mirštančiu pasauliu, nes visa tai paliudija rimtai tiesai, kuri buvo aiškiai paskelbta Edene žmogui, kuomet jam buvo duotas įstatymas.

Taigi čia pasirodo, kad Pirma Mozės Knyga yra suderinta su nesugriaunama Tiesa. Faktas, kad Adomas aktualiai neuėjo į kapus ta pačią dieną, kuri jis prasižengė prieš Dieviškąjį Įstatymą, nėra joks parodymas, kad mirties bausmė nebuvo literinė.

Tikresnis Hebrajų vertimas apie šią bausmę yra šitaip išreikštas: "Mirdamas numirsi". Tai paduoda mums mintis, kad mirtis pradėjo tuojau veikti ir veikė per suvirš 6,000 metų nuo Adomo laikų iki pat šiai dienai, kuri dar tebeveikia.

Ir tikrai taip atsitiko. Bet įvyko dar ir kitas dalykas tenai Edene. Iš kito šaltinio negu Sutvertojas, atėjo suvedžiotas pareiškimas į Motiną Jėvą: "Tu ištikrųjų nenumirsi!" Šitas pareiškimas atėjo nuo žalčio, būk Dievas esąs melaves savo Sutverimams. (1-Mozes, 3: 4 - 5)

4,000 metų praslinkus Apaštolas Jonas pasakė, kad tasai senasis žaltys "yra velnias ir šetonas" ir parodė, kad jis buvo didysis visų tautų suvedžiotas. (Skaityk Apreiškimas Jono, 20: 1 - 13)

Dabar mes turime du priešingu pareiškimu: vienas buvo atėjęs nuo Viešpaties, kame Jo pasakyta, kad žmogus "ištikrųjų numirsi"; kitas gi atėjo nuo to, kurį Šventas Raštas vadina Suvedžiotą, kuriame jis tvirtina, kad žmogus ištikrųjų nenumirsi". Patyrėm, kad pirmas pareiškimas yra patvirtintas Faktais, o kaip su kitu?

Iš kur visa tai atsirado? Biblija tvirtina, kad Sutverėjas buvo tas, kurs pasakė, kad nepaklusnumas įves žmonijos padermę į mirtį. Ištikrųjų Adomo vaikai miršta? Mirtis ištikrųjų yra tik ramybė. Tam paliudija ne vien mūsų jausmai, bet ir šių dienų mokslas tai patvirtina. Pastaraisiais metais buvo keletas tokių mirties atsitikimų, kur mirusieji būtų pasilikę negyvi, jei nebūtų pasinaudota šių laikų įgytuju medikališku žinojumu ir gudrumu, bet šie asmenys buvo atgaivinti.

Kurie domitės Tiesa, mes prisišim jums Veltui Knygą "Dievo Amžių Planas" 374 - puslapių. Kreipkitės šiuo adresu: LITHUANIAN BIBLE STUDENTS 550 Sycamore Rd. La Salle, Ill. 61301

(Apm. pr)

Ismintingam nepritinka pykti. Esti syiete visaip: šiandien geria uliavoja, rytoj - tarbas nešioja. (Marcinkonys)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PETRAS BIELIŪNAS
4343 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3854 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-8872
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138, 1139

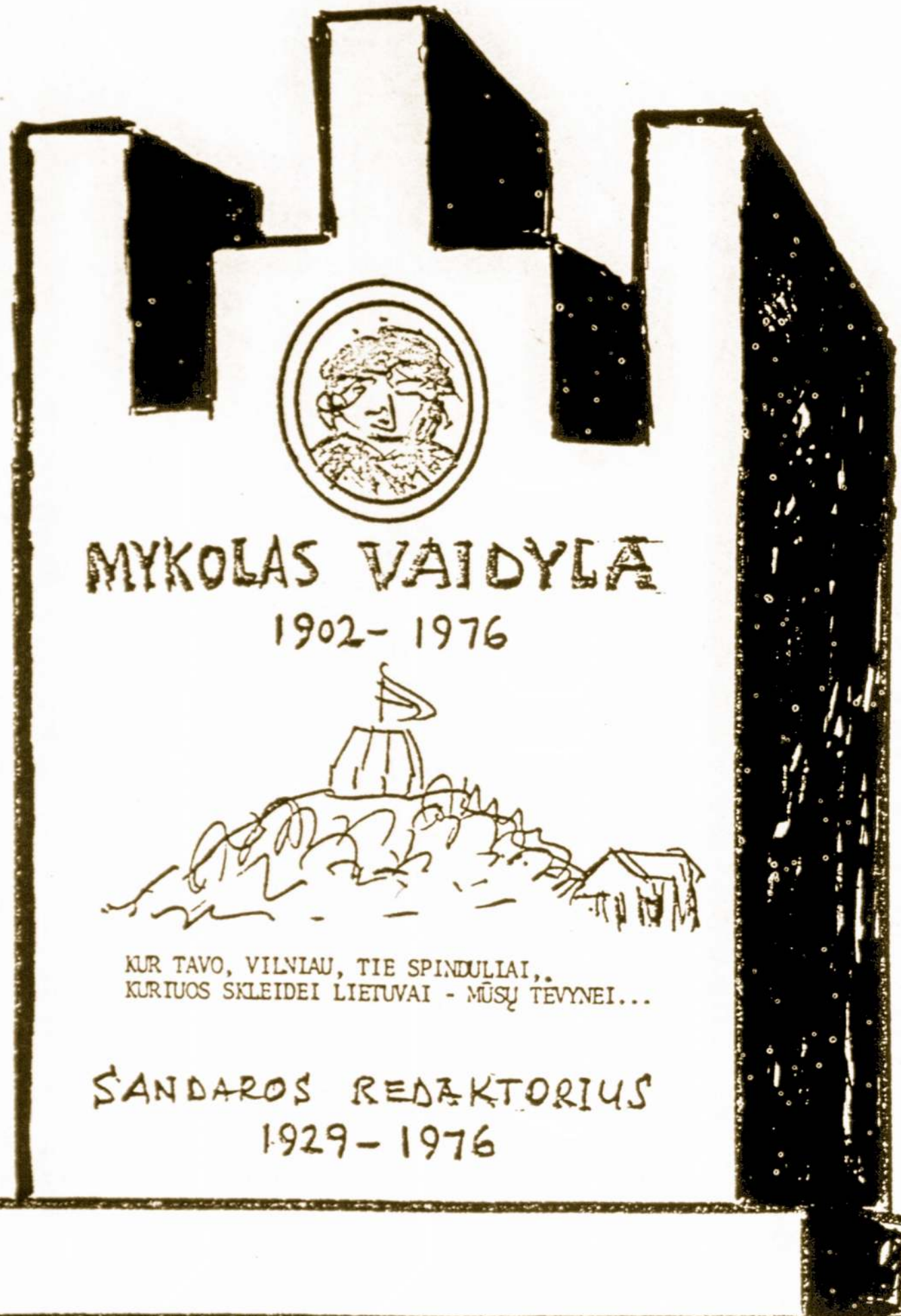
VASAITIS - BUTKUS
1448 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1009
TURIME KOPLYČIAS VIŠOSE MIESTO DALYSE

Mykolui Vaidylai paminklui statyti Komiteto pranešimas

Komitetas "Mykolas Vaidyla Memorial Fund" vardu atidarė einamąją sąskaitą (Actn. # 74300-3) Chicago Savings & Loan Ass'n, 6245 So. Western Ave., Chicago, Illinois, 60636.

Komitetas pareigomis pasiskirstė: pirm. — Julius Kuzas, jr., sekr. — Juozas Kapačinskas. Iždininkas Vyto Uznys, 3752 W. 69 Place, Chicago Illinois, 60629.

Visiems už aukas nuoširdžiai dėkojame. Aukus prašome siųsti arba tiesiog į nurodytą einamąją sąskaitą, Komiteto iždininko Vyto Uznio adresu, arba į Sandaros Centrą Chicagoje. Ant čekių reikia užrašyti "Mykolas Vaidyla Memorial Fund."

Kairėje:
Antras pasiūlymas

Dešinėje:
Pirmas pasiūlymas

ATSILIEPIMAI PAMINKLO REIKALU

Pereitame Sandaros numeryje paskelbus pirmąjį paminklo pasiūlymą (projektą), gauta nemažai atsiliepimų. Visiems patiko paminkle patriotiniai įrašai, tačiau daugelis padarė pastabų dėl pačio paminklo formos paprastumo. Pageidauta, kad paminklo forma būtų skirtingesnė bei originalesnė nuo kitų paminklų.

Remdamasis tomis pastabomis pirmojo pasiūlymo autorius davė kitą pasiūlymą, kur paminklo viršutinė dalis yra Gedimino stulpų išvaizdos.

Čia spausdiname (kairėje) antro pasiūlyto paminklo piešinį. Palyginimui, taip pat (dešinėje) duodame ir pirmojo pasiūlyto paminklo vaizdą.

Komisija laukia kuo daugiau atsiliepimų ir naujų pasiūlymų.

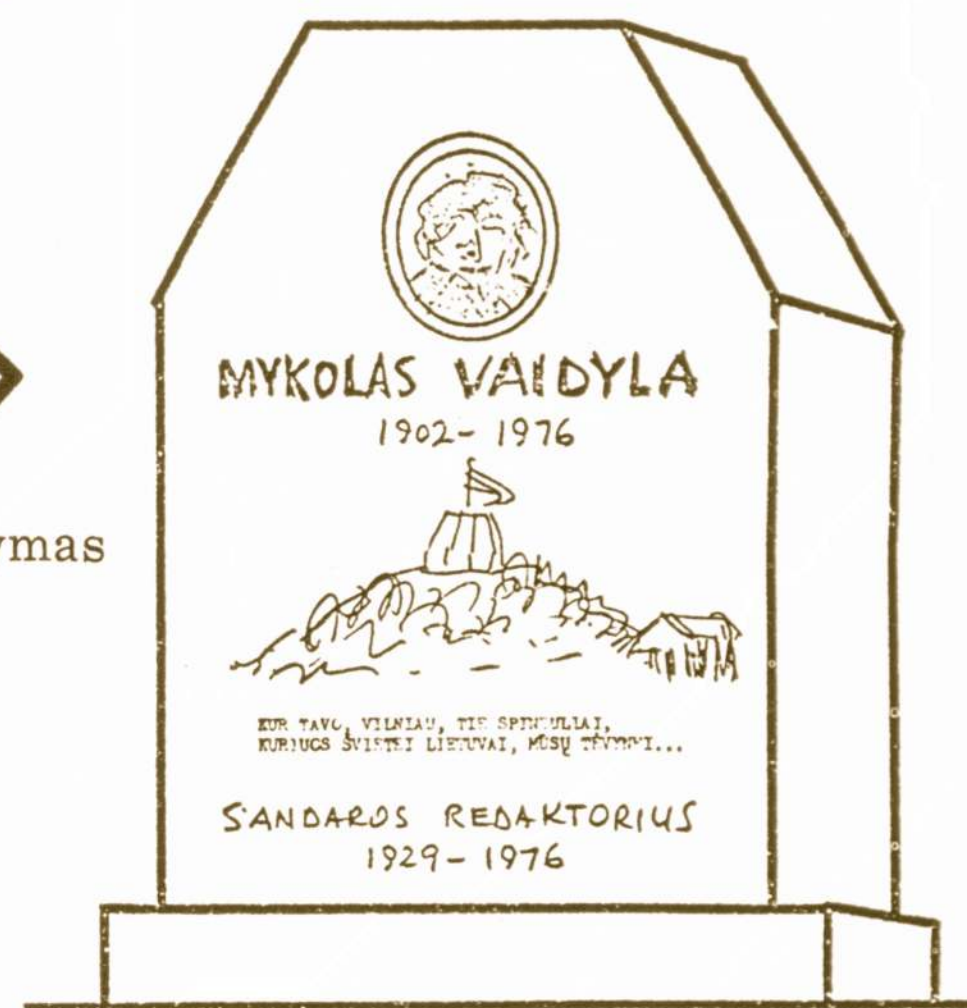
Paminklo statymo komitetas yra gavęs aukų, kurios jau paskelbtos Sandaroje. Kitos gautos aukos bus paskelbtos kitame numeryje. Lėšų dar trūksta, bet tikimasi, kad ir kiti šiam reikalui prijausiantieji savo dalimi prisidės, kad kitais metais galėtume pastatyti Chicago Tautinėse kapinėse ilgamečiam Sandaros redaktoriui Mykolui Vaidylai tinkamą paminklą.

Čia dedame Balio Girčio iš Chicago laišką: "Gerb. Sandaros administracijai. Siunčiu ilgamečio Sandaros red. Mykolo Vaidylos atminimui ir pagerbimui, paminklo pastatymo fondui, savo labai kuklią dalį - \$ 15.00. Ir tai itin kada taip lemtingais metais taip būtina ir privaloma mūsų lietuviška tautinė sąmonė, solidarumas ir vienybė, - kas taip Sandaroje ir po velionies redaktoriaus mirties ne tik neprigesta, bet dar tolygiai gaiviau šviesėja.

Itin čionai malonu laukti, - tęstinumui tautinės minties populiarinimui galimai plačiau ir giliau pratęsti laiptus į mūsų garbingosios istorijos prošvaistes! Itin mane, tikiu, kad ir visus Sandaros skaitytojus, tikrai sužavėjo Trečiame Sandaros numeryje taip gražiai irėmintas nepaprasto gražumo - žavumo dail. P. Kalpoko kūrinys "Lietuvos Nepriklausomybės Akto Paskelbimas Pasauliui".

Tai ne tik Jūsų, Sandaros, bet ir dar platesnės skaitytojų auditorijos tautinio klestėjimo ir solidarumo šviesuolių kolonos! Laukiame jų daugiau iš taip neaprepiamų mūsų praeities tolumų!

Su tikra pagarba Balys Girčys

REMKITE "SANDARĄ"
ir visus tuos,
kurie skelbiasi Sandaros
laikraštyje

A. VILIMAS MOVING ĮVAIRIŲ ATSTUMŲ

823 W. 34th PLACE
CHICAGO, ILL.
TEL: FRontier 6-1882

FRANK'S T.V. & RADIO. Inc.

Didelis pasirinkimas įvairiausių televizijų, radijo stereo aparatų. — Oro vėsintuvai. Spalvotos televizijos aparatai. — Pardavimas ir taisymas.

3240 SO. HALSTED STREET — Telef. CA 5-7252

APŽVALGA

Pulsarai, tie nepaprasto tankumo dangaus kūnai, kurie stebina erdvės mokslininkus nuo jų atradimo 1968 metais, juda dideliu greičiu. Ta informacija yra gauta iš Massachusetts Universiteto astronomų, kurie tyrė pulsarus 5 metus. Naudodami keturis 120 colių skersmens teleskopus, jie neseniai stebėjo 12 pulsarų, skriejančių erdvėje įvairiais greičiais, pradėdami nuo 30 mylių per sekundę (apytikriai tai yra žemės judėjimo greitis apie saulę) iki 350 mylių per sek. arba 1.250.000 mylių per valandą.

Pulsarai atsirado iš suspaustos mūsų saulės didumo masės iki 10 mylių skersmens rutulio. Jie susiformavo sužlugus (collapse) centrinių rajonų žvaigždėms, įvykus milžiniškam sprogimui, kuris byloja apie žvaigždės gyvenimo galą. Taip tanki yra tų pulsarų medžiaga, kad tik vienas arbatinis šaukštukas jų medžiagos sveria apie vieną bilijoną tonų!

Pagal Illinois Universiteto botanistą T.I. Phillips, augalai, kurie prieš 300 mil. metų augo pietinėje Prancūzijoje ir Illinois valstijos pietuose yra absoliučiai identiški. Tas rodo, kad abu rajonai tuomet sudarė vieną žemyną, kuris vėliau suskilo į du.

Atografinės pelkės, kuriose tie augalai augo, buvo išsiplėtojusios ir rytus skersai priešistorinį žemyną nuo ploto, kuris dabar sudaro Illinois. Pelkės, kurios buvo išsiplėtusios po rytines JAV-jas ir Prancūziją, Vokietiją ir net Rusiją, buvo pusiaujo ruožė. Kai atskilę žemyno gabalai judėjo vienas nuo kito, jų judėjimo kryptis buvo į šiaurės vakarus.

Mokslininko išvados padarytos remiantis augalų iškaskomis, rastomis anglies klodų plyšiuose.

Pagal pranešimą iš Maskvos, Sovietų Rusijoje ant Kaukazo kalno įrengtas naujas optinis teleskopas, didžiausias pasaulyje, pradėjo jau veikti. Jo veidrodis yra 237 colių skersmens. Iki šiol didžiausias buvo Palomar kalne, Calif., su 200 colių veidrodžiu.

Pagal rusų astronomus tas didžiulis teleskopas bus naudojamas stebėti kvazarus, tuos neseniai atrastus paslaptinius milžiniškos energijos šaltinius.

Vartojamų alui ir kitiems skysčiams aliuminio skardinių mažas svoris ir lengvai įvykdoma regeneracija (recycling) yra svarbios savybės šiuo energijos trūkumo metu.

Praeitais metais vartotų aliuminio skardinių rinkėjai pelnė 24 mil. dol. už pusketvirto bilijono surinktų skardinių. Jos susmulkinamos ar supresuojamos ir pasiunčiamos į ALCOA įmonę, kur jos sutirpinamos ir iš to tirpinio pagaminamos naujos. Tas procesas sutaupo 95% energijos, kuri būtų sunaudota gaminant skardines iš boksito.

Zemės paviršius vietomis smunka. To priežastis - išsėmimas požemio vandens ir alyvos. JAV Geologinė Tarnyba sutartinai su Kalifornijos Vandens Išteklų Departamentu nustatė, kad 4300 kv. mylių San Joaquin slėnis Kalifornijoje nuo 1920 metų nusmuko virš pėdos. Kitas pranešimas tvirtina, kad sritis netoli Houston, Texas, nuo 1920 metų nusmuko virš 8 pėdų ir gali nusmukti dar 3 pėdas iki 1980 metų. Panaši padėtis išsivysčiusi Louisianoje, Arizonoje ir Nevadoje.

Nors nusmukusių žemių paviršiaus negalima pakelti, bet tas reiškinys gali būti sulėtintas prisotinant žemę vandeniu.

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5 1/4 % year
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES 7 1/2 %
EARN UP TO

see us for **HOME financing.**
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
B. R. PIETKIEWICZ, Prez.
2555 West 47th Street Tel. LA 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING PLACE

VALANDOS: PIRMAD. IR KETVIRTAD. — 9 v. r. iki 8 v. v.
ANTRAD. IR PENKTAD. — 9 v. rybo iki 5 v. vak
SEKSTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. — Trečiad. uždaryta

7 3/4 % Mokamas už 6 m. sertifikatus. Minimum \$1,000
6 1/2 % Mokama už 1 m. sertifikatus. Minimum \$1,000
5 1/4 % mokamas už Investavimo sąskaitas.

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOŠIMCIUS NUO 1 D.
Dividendai mokami kas 3 mėnesiai

Nuo **1914 Metų**
Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalais visus mūsų apylinkes. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą.

Mes norėtum būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki **\$40,000.00**

FRANK ZOGAS
President

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
4040 Archer Avenue
Chicago, Illinois 60632
Phone: 254-4470
ir 8929 So. Harlem Ave.,
Bridgeview, Illinois 60455
Tel. 598-9400

5 1/4 % paid quarterly 4 Year Savings Certificates Minimum \$5,000
7 1/2 % All accounts compounded daily — Passbook Savings

ĮSIGYKITE PATVARIĄ IR EKONOMIŠKĄ SUSISIEKIMUI PRIEMONĘ
Mes stengiamės duoti lietuviams geriausią patarnavimą ir geriausias pirkimo sąlygas

Atvykite pamatyti naują mažą Chrysler **Cordoba** ekonomiška iki 22 mylių galionu

Cordoba 2-Door Hardtop
Sutaupysit iki \$2,300.00 pirkdami 1975 metų Chrysler ar Plymouth.

Turime jaunuoliams mašinų: Cadillac, Buick, Pontiac, Oldsmobile ir kitų, taipgi importuotų. Įvairių kainų. Pradedant nuo \$50.00. Mūsų dirbtuvėse prityrę mechanikai pataisys karoseriją (Body), sparnus (Fenders) ir sureguliuos motorą

BALZEKAS MOTORS, 4030 S. Archer VI 7-1515
Seniausias automobilių pardavėjas Chicagoje, gerbiamas virš 50 metų.